

KAZYS BRADŪNAS

kimo. "Tu nieko negirdi" — šil-
ta dviejų veidų studija, net su
istorinės perspektyvos kvapu,
lyg būtų Verlain'o ar Baudelai-
r'o poezijos iliustracija.

Dalios Ancevičienės (JAV)
 "Natturmortas" yra įdomiam kubizmo ir pointilizmo susilietime laimėtas impresionistinis paveikslas sprendimas spalviniu atžvilgiu puseitai pavykęs. "Pal-mės pajūryje" — šaltų, pasa-kytume, petrikoniškų, spalvų di-namika, kai medžiui reikia at-sispiirti uraganiškai vėjo ir van-dens stichijai.

Kaip kanadietie ir tinka, **Danutės Anelionaitės** (Kanada) „Jūros krantinė“ dvelkia šaltu ir miglotu šiaurietiškumu. Tai peizažo tapymas abstrakčioje formoje, nesuklumpant net ir ant gana pavojingos kampinės kompozicijos. Dailininkės grafika „Zemės erdvės vėžėse“ plonų linijų brūkšniais sučiumpa sunkaus, bet nesulaikomo judesio akimirka. Tai lyg Žemės kelionė aklinu tuneliu, iškastu jai visatos gėmėse.

Nijolė Baniienė (JAV) žiūrovą maloniai nustebsina nauju savo posūkiu. Iš ankstesnių, sentimentaliai saldžių temų ir formų dalininkė šį kartą metasi į grynąjį abstraktą, tegu ir pavadinama paveikslą "Moteri mi". Naujas žingsnis visada sveikintinas, bet tik kad jis būtų iššauktas vidinio savo dvasios išsiskakymo, o ne teoretinio sprendimo. Ar šį kartą žengtas naujas žingsnis yra tikrasis Baniienės kelias, dar parodys ateitis.

Prieš darydami kokias nors visą parodą apibendrinančias išvadas, bent vienu antru sakiniu žvilgtelėkime į kiekvieno dailininko duoklę šiai kongresinei reprezentacijai.

Skulptorius Petras Aleksa (JAV), ankstesnėse parodose nebogai užsiangažavęs kaip išbaigtos ir subtilios formos skulptorius, ši kartą nuo forminių problemų nusigrėžė ir pirmenybę atidavė idėjiniam išsakymui. „Raudonoji tiesa“ su savo kaukolėmis pažodžiui išskaitoma kiekvieno žiūrovo, bet tikro skulptūrinio sprendimo pačiam užmojuje pasigendame.

Marija Ambrozaitienė (JAV), pastaruoju laiku įnikusi litografijon, šioje parodoje vėl pateikia aktį patraukiančius darbus. Apvaliame plane įrėmintos "Pienės" įgauna kone simbolinę prasmę, kai žmonių veidai drauge su peržydėjusių pienių pūku lygiai bus nupūsti likimo dvel-

Birutė Bulotaitė (JAV) parodoje reiškiasi kaip grafikė. "Raidžių karo" abstrakčią kompoziciją sugyvena raidžių dinamika eksplozija. Abstrakcija čia praranda savo nebylumą, o tiesiog prakalba žmogiškuoju balsu. Graviūra "Slogutis" linijos elegancija ir jai kontrastuojančią kosmarinių šašų pyntį tiksliai pasiekia norimą išgauti efektą juoda - balta gamybose.

Kristinos Bulotaitės (JAV)
laisvas ir neiškankintas spalvos
tepimas ypač malonus "Kliniš-
kame etiuide". Čia laisvai tarp
juodų rėmų užmestas mėlynas,
baltas spalvos lopinėlis ir pilkos
(Nukelta į 2 psl.)

A sepia-toned photograph of a bird, possibly a gull or a similar large seabird, captured in mid-flight. The bird is positioned in the upper center of the frame, with its wings spread wide, showing the underside of the wings. Below the bird, a body of water stretches across the lower half of the image. The water's surface is dark, with a prominent, bright white patch that appears to be a reflection or a small, white object on the water. The sky above the water is filled with soft, textured clouds, creating a layered effect. The overall tone of the photograph is muted and historical, with a grainy texture characteristic of older prints.

Tave sparnai padangėn kelia
Prieš sūkurius ir prieš audras, (Jonas Aistis)

Nuotranka Vyto Valaičio

Meilē gyvenimui ir žmogui

Vyto Valaičio nuotraukų paroda Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese

Praėjusį šeštadienį Jaunimo centre, Chicagoje, atidaryta ir birželio 30 iki liepos 5 d. perkelta į Conrad Hilton viešbutį (Normandie Lounge) **Vyta Valaičio** pommirtinė nuotraukų paroda, surengta jo žmonos Vandos ir kun. Alg. Kezio, SJ, yra viena iš labiausiai akį ir širdį patraukiančių Jaunimo kongreso atrakcijų.

Tragiškai žuvęs talentingasis Vytas Valaitis ir buvo tos mūsų kartos atstovas, kuri šiomis dienomis Chicagoje švenčia savo pasaulinį kongresą. Vytas Valaitis savo, kaip nuotraukos menininko, karjerą pradėjo kaip

ALFONSAS DUBURYS

tik letuviškojo jaunimo spaudos puslapiuos — "Atėityje" ir kitur. Tačiau didžiuliam jo talentui greitai reikėjo daugiau eisdvės ir platesnių galimybių. Pastangos ir laimėjimai sekė vienas po kito, ir Vyta Valaitis netrukus tapo tokio masto nuotraukos menininkas, kuriam

buvo jau atviri visi šio krašto
rinktinių žurnalų puslapiai. Tai
bene pirmas lietuvis, šioje sri-
tyje įkopęs į tokias aukštumas.
Tačiau iškilioje tarptautinėje

Ir amerikiečių visuomenėje Valaitis nepasimetė ir neatitrūko nuo lietuviškojo kamieno. Visiškai ir visada ir po didžiausią garsą įsigijusiomis nuotrakomis jis buvo aiškus Vytais Valaitis. Jau pirmo kongreso rėmuose vykstanti, mūsų tarpe bene pirmą kartą tokios didelės apimties jo nuotrakų paroda yra prasmingas menininko liudijimas lietuviškojo savo vardo, plačiai žinomo nuotrakos mene.

Vyto Valaičio karjeros kelyje mums krinta akysna dar ir tai, kad jis į didelį garsą prasiveržė ne kokiomis publikai pataikaujančiomis savo nuotraukų

Kertine Paraste

Jonas Aistis

JAUNYSTĒ

Laisva, uginga, nežabota
Kliūčių, jaunyste, nežinai.
Į ateities žavingus plotus
Pirmyn veržiesi amžinai.

Kas tau išdrįs pastoti kelią?
Kas tau negalima atras?
Tave sparnai padangėn kelia
Prieš sūkurius ir prieš audras.

Tavęs negąsdina pavojai
Ir nesulaiko nė mirtis —
Viską pamynusiai po kojų
Žygiuoti — tavo paskirtis.

Eini, lyg uztvankas išverte
Itūžę srovės vandeny,
Ir šluoji visa, kas neverta,
Ir rauni viską iš šakny...

Veržiesi laimėn, grožin, gėrin
Visa jaunyste ir drąsa —
Tau vis skaisčiai akyse žėri
Vilties viliojanti šviesa.

Nešies krūtinēj meilēs ugnī
Ir josios šilumā skieidi —
Ziedu, viršūņu ir bedugņu
Gilius atodūsies girdi.

Tau visata krūtinėj tvinksi —
Tu josios žiedas išdidus —
Greičiau palūši, nei palinksi,
Kovodama prieš pančius ir ledus.

Tai niekas, niekas tavo narso,
Jaunyste, nai nepažabos —
Tavo galybei, mostui, garsui
Nēra pasaulyje ribos...

Tu visada eini vis priekīn,
Vis atēitin akis kēli —
Gyvenimā ir mirtī nēkint
Viena tu žēmēje gali.

Laisva, ugninga, nežabota
Kliūčių, jaunyste, nežinai —
Į ateities žavingus plotus
Pirmyn veržiesi amžinai...

temomis, ne pigiu ar vulgariu masių gaudymo masalu, bet tikruoju menu, užgriebiančių gyvenimo kasdienybę ir patį žmogų su meile ir širdies šiluma. Šitai yra labai akivaizdu ir kongresinėje parodoje. Gyvenimas ir žmogus yra dvi pagrindinės, viena su kita susipynusios Vyto Valaičio nuotraukų temos.

Ziūrovą jaudina Vyto Valaičio iš užmiršimo viešumon ištrauktas mažasis, pilkas ir kenčiantis žmogus. Neturtingųjų bakūžės, rūpėsių pilni žmonių vėdai, linksmi, o tuo pačiu dar la-

biau tragiški ludnos realybės nesuvokime, valkai yra mėgiama Valaičio tema.

Nesvetimi Valaičiui ir minios motyvai. Vienur ji rami, laukianti ir stebinti, policininkui tingiai žovaujant, kitur ji šaukianti ir užianti, reikalaujanti laivės pavergtiesiems.

Vytautas Valaitis buvo atviras visai, pasakytume, šviesiai gyvenimo pusei. Kas tik tyra, skaidru, gražu, visa, kas kelia melė ir užuojautą, buvo jautriai jo akies pastebėta. Tad ir eidamas jo parodos paveikslų alėjomis, eini per visą žmogiskąjį gyvenimą — nuo lošio.

Su lygia meilė Valaitis studijuoja ir aną pilkojo, mažojo žmogaus veidą ir genijaus, pasaulinių garsų paženklinąjį. Politikų, menininkų, rašytojų studijiniai portretai yra taip išieskoti nuotaikų ir aplinkos kontekste, kad lieka atmintyje vi-

Šiame numerį:

- Jono Aisčio "Jaunystė".
- Kongresinė jaunųjų dailininkų paroda.
- Vyto Valaičio nuotraukų paroda.
- Žmogaus dainos ir jo balso menas.
- J. Savojo novelė "Laikrodis".
- Lietuvių gimnazija Muenchenė.
- Monografija apie Los Angeles lietuvių parapiją.
- Kultūrinė kronika.
- Spygliai ir dygliai.

Dalia
Kolbaitė

Miestas
saulējie

Iš
kongresinės
parodos

KONGRESINĖ
JAUNŲJŲ
DAILININKŲ
PARODA

(Atkelta iš 1 psl.)

drobės tuštumos jungiasi į akiai malonią vienumą. Jau daug neramesnis tos pačios rankos juodų dėmių braukimas "Kalispe-roj", kur forma, kaip grėsmin-gas paukštis, nusileidžia ant nu-degusios šakos.

Tadas Burba (Vokietija) iš-statė du tos pačios technikos piešinius: "Sebilde" ir "Skuril". Abiejuose drąsus mėlyno raša-lo paliejimas apie baltus laukus. Vykusio taškų, brūkšnių ir dė-mių kombinacija.

Jurgis Grabošas (Kanada) re-prezentuojasi "Ivairybių" ko-lažu. Gerai išlaikyta, konstruk-tyvi šaltų spalvų architektoni-ka vertikalių ir horizontalių li-nijų bei geometrinių nuolaužų susikirtime.

Jūratė Jokšaitė (JAV) nepre-tenzinga, bet nuosirdi grafike. Impresionistinė "Irma", kaip etiudas, lengvai ir gana neblo-gai sumesta. "Susibūrimas" pri-mena japoniškuosius piešinius. Tačiau dailininkė, išryškindama vertikalią gotikinę liniją, pabrė-žė ir vakarietiškojo jo pobūdį, laimėdama savotišką japoniško piešinio ir gotikinės linijos sin-tezę.

Romualdo Juknevičiaus (Ka-na-da) medžio, vario, skardos, vinių ir medžiagos skiautės ko-lažas "Aš matau pro savo lan-gą" dėmėse, kvadratuose ir ap-skritimuose dvelkia nykstančio ir archaiško kampo ramybe. Gi "Figūra", kaip skulptūrinis rel-jefas, neblogai balansuoja išdai-lintoje erdvėje.

Mirga Kižienė (JAV) ryškiau prakalba "Išsiliejusioje lavoje", kur rytietiško sukirpimo pa-veikslas gimsta raudono, juodo ir pilko kontrastiniame susiti-kime. "Apleisti namai" (tempe-ra) savo tema ir technika, atro-do, lyg būtų visai kito dailinin-kės. Jie kur kas ir silpnėsnė.

Dalia Kolbaitė (JAV) nedidelio formato tapinyje "Miestas saulėje" vykusiai išgauna gigan-tiškų, šviežių objektų kontūrus viršum tamsaus pagrindo pirma-mo plane. Tai miniatiūra, rodan-

Danutė
Anelūnaitė

Žemė
erdvės
vėžėse

Iš
kongresinės
parodos

ti į plačios apimties tapybą. Antrasis darbas "Kompozicija" — peizažinio pobūdžio jautrus pilkų spalvinių dėmių jautimas.

Vita Krištolaitytė (JAV) šioje parodoje yra bene drąsiausia, dinamiškiausia ir, atrodo, labiausiai savimi pasitikinti dailininkė. Visa tai byloja abudu jos parodiniai darbai. "Peizažas" — galingai krintantis žemyn spalvų sriautas, tapybiškai tikras, baugiai bedugniskas. "Figūra" — plataus užmojo spalvinė kompozicija, ugninga savo polėkyje, įdomi spalvų klojime.

Rimas Laniauskas (JAV) su savo "Palapine" įtikina vykusiu šviesos ir šešėlių išbalansavimu, plokštuminiai spalvų patepimai neatsitiktiniai, o išieškoti. "Gamtos spinduliai" — vandens ir pakrantės gelsvai ir pilkai žalsvas motyvas gana nepretenzingas, bet akiai malonus.

Raimundas Lapšys (Austrija) vienintelis šioje parodoje iš-stato kristalo dirbinius — gra-viūras. Ypač trapias subtili yra "Madona". Lietuviškąją akį taip gi patrauks "Vytis" žalsvai melsvoje vazoje.

Jinos Leškienės (JAV) "Til-te" ir "Gėlėse" regime reljefinį spalvų dėjimą, tapomi objektai iškelti iš lygaus paveiklo fono, o kontūrai impresionistiškai iš-tarpinami šviesoje.

Juozas Mikelevičius (JAV) "Figūra geometrinėse formose" patraukia dėmesį ne spalviniu intensyvumu, bet žalsvai pilku plokštumų išdėstymu viso pa-veiklo geometriniame plane, kurio centre michelangeliško sunkumo žmogaus figūra. Pa-našaus sukirpimo ir "Liūdnas dainius", tik dėmesys čia labiau

kreipiamas į žmogaus charakte-rį ir nuotaiką, o ne vien tik į figūrą. Įdomi ir monumentalios formos miniatiūrinė metalo skulptūra "Muzikantas", liudi-jantis Mikelevičiaus gerai jau-čiamą skulptūrinės formos funkciją erdvėje.

Algirdo Mulio (JAV) "Žie-ma Rytuose" yra japoniško tra-pumo ir medžių poezija alsuo-jantis darbas, rudai pilko rytie-tiško kolorito — lyg atostoginė akimirka šioje parodinėje keli-onėje.

Rimas Paulionis (Kanada) su savo akvarele "Miestas sapne" demonstruoja konstruktyvių baltų ir juodų linijų balansą, primenantį vielinę skulptūrą, kone šiaurės pašvaistės spalvi-niame fone.

Ilonos Peterienės (JAV) "Vai-siai" yra kubizmo ir abstrak-to gal kiek sezaniškas derinys, o "Minia" jau atėjusi į pusia-keleį kažkur tarp grynųjo ab-strakto ir Braque'o.

Iš Raimundo Piešinos (Ka-na-da) dviejų darbų įdomesnis yra "Aidai", kur centrinė paveiklo kompozicija apglėbta baltų lau-kų. Paveikslas — lyg šūvio ir žmogaus balso šalti ir šilti to-nai, klajojama baltoje Kanados žemėje.

Janinos Plukaitės (Vokietija) parodos kataloge įrašytų tapy-bos darbų nerandame. Vietoj jų eksponuotas konstrukcinės tech-nikos simpatiškas bandymas.

Valentino Ramonio - Ramo-naičio (JAV) "Motina suvai-ku" — kietas, ekspresionistinis primityvas, gerai išlaikęs spal-vų brūkšnio klotimą gelsvai mė-lynym kolorite. "Karaliuje" įdo-mesnis tuščias dešinysis kam-

pas viršuje, kur vien tik spal-vos sudaro gana tapybišką spal-vinę plokštumą, kai tuo tarpu pats karalius, atliktas kitokiais pabraukimais, nuo viršutinio spalvinio gabalo visai atšoksta.

Rasa Renkauskaitė (Kanada) pateikia tamsios rudos ir gels-vos spalvos įvairavimu išgautus šiltus ir, pasakytume, gana mi-niatiūriškus įspūdžius vieninte-liame savo darbe "Katės".

Elda Rundzaitienė (JAV) "Šviesos take" ir "Gėlėse" vis dar pasilieka sename savo kely, romantikos ir sentimentalumo gaubiamam.

Rita Šileikytė (JAV) išstato du paveikslus be pavadinimo. Nr. 2 įdomus kaip spalvinis em-alis, o Nr. 1 — pilkas dangaus ir žemės plokštumų susitikimas, kuriame tokios vienišos dvi rau-donos, lyg nutękto kraujo, dė-mės.

Zita Sodeikienė (JAV) reiškiasi kaip naujos žemės ir nau-jo laiko tapytoja. Jos "Tuščio-se valandose tuščioji diena" re-gime nejudančių, lyg įvairiose pozose sustingusių žmonių, lyg atklastus iš po sukietėjusios, pom-pėjiškos lavos, pasilikusių tuš-čioje žemėje kaip kapinyne, ap-šviestus vien baugiai raudona planetų šviesa. Panašus ir kitas dailininkės paveikslas "Kur hors erdvėje". Tai, sakykime, visato elementų tapyba, tai lyg žmogaus įsiveržimas ten, kur įvairios formos, veik netekusios svorio, skrieja kone dantiškose sferose.

Ona Stankaitytė - Baužienė (JAV) žėruojančios oranžinės spalvos tonais "Kaitroje" kuria kone tirpstančių metalų figūrinę kompoziciją. Gi "Medžiuose", atrodo, tapo ne pačius medžius, o, sakykime, pasaulį, regimą medžių akimis, kuriose užkliu-vęs ir mėlyno dangaus lopinėlis, ir artėjančio rudenio tonai, ir motinos žemės gelmė.

Vidos Stančienės (JAV) "Žmogus judesyje" — abstrak-tas, bet persunktas mistiškos šviesos, kurioje ir žmogaus žingsnis virsta kažkokio, apei-ginio šokio judesiu.

Janinai Tallat - Kelpšaitė (JAV) "Raganos sapne" pa-vyksta spalvų nutekėjimu ir lyg burtazodinių prašytų tekstu išgauti savotišką susimąstymo nuotaiką. Tai sapnas — būties ir nebūties riba — žaluma ir smėlis. "Kompozicij Nr. 77" regime jau kone čiurlionišką augmenijos mistiką: spalvų ra-mybė, bet ir nebesulaikomas au-gimo gaivalas.

Algirdo Trinkūno (JAV) "Jau-nimas 1965, Nr. 1" yra vienin-telė parodoje tokios masės fi-gūrinė kompozicija. Realistinėje temoje kone surrealistinis įspū-

dis. Jo "Karnavalas" lyg būtų ne to paties Trinkūno. Drąsūs spalvų paliejimai ir apvalios jų dėmės, viską rįšant plonų lini-jų dribsniais, sudaro neblogą abstraktą, kiek artimą ameri-kiečių ryškiesiems abstraktis-tams.

Aidos Vekterytės (Kanada) "Mėlynas berniukas" pusėtinai vienos spalvos tonų įvairumas, gerokai primenąs P. Picasso ankstybojo, taip vadinamo, mė-lynojo periodo tapybą. Simp-a-tiškas, mažutis kolažas "Mari-na" — įdomi tapybos ir kolažo kombinacija.

Kęstutis Zapkus (JAV) iš šioje parodoje dalyvaujančių dailininkų yra labiausiai žino-

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatų-Protezų Med. ban-dazų, Spec. pagalba kopoms (Arch Support) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-5. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2355 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak.
Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-5229
Res. telef. WALbrook 6-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatšiliepiu, skambinti MI 8-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. PROspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienis uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val: kasdien nuo 8-3 val. vak.
Seštad. 10-12 v. ir 7-9 v. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4043
Rezid. tel. WALbrook 6-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 358-2233

PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treči. ir šešt. tik susitarus
Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. vak.
Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Išimtinai priima pagal susitarimą

Ofs. 735-4477; Rez. PR 6-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6446 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

mas amerikiečių meno pasaulyje. Jo dalyvavimas ir visai pa-rodai suteikia nemažą svorio. Ir formato apimtini jo "Camouflage - Contrapunctal" yra pats didžiausias parodos eksponatas, išstatytas pačiame jos centre. Ir reikia pasakyti, kad šis horizontalinių linijų ir žvaigždžių optikinis burtas erdvioje Jaunimo centro salėje atrodo kur kas šauniau, negu ankštesse amerikiečių galerijose Chica-goje, kur paveikslas buvo jau ankščiau matytas. Antrasis Zapkaus paveikslas parodoje "Studija po Safari" yra šiltas įžambinių ir chiorizontalinių linijų tinklas, formuojas Zapkaus dabar pamėgtas geometrines figū-

ras — šiuo atveju rombus, ku-rie vėl savo ruožtu dega įvai-riomis spalvinėmis skeveldro-mis.

Elenos Zdanavičiūtės (Aust-ralija) "Vaismedžiai", žmogaus kultivuojami ir lyg tvankaus kambario ugnį uždaryti, miršta kaip kaliniai, nebeišsiverždami laisvėn. "Apelsinų medyje" ma-ža spalvų, maža objektų, tačiau daug saule nupliekstos erdvės, kurioje baltai gelsvame fone tamsiai išdėstyti oranžiniai ir raudoni lopai. Paveikslas dvel-kia kažkokia savotiška "abori-dženių" dvasia.

(Nukelta į 7 psl.)

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atšiliepiu, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Res. HE 7-6897
DR. B. SAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 1-4 ir 6-8 val. vak.
Sešt. 12-3 v. p. p.
Trečiadienis uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-0061
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKKSA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-0022 Rez. PR 8-9660
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val: kasdien nuo 8 iki 9 v. v.; Sešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susi-tarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 2-7275
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-13 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius už-daryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 3-1281
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVAILONAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5546 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 3-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val: Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 v. p. p., 6-8 val. vak. Seštad. 12-4 val. trečiad. uždaryta

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Seštadienis 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKU IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Res. tel. 239-2019.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketvirt. 5-8 v. antr., penkt. 1-4 v. Seštad. ir trečiadienis tik susitarus

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Tel. ofiso: PULlman 5-0766
Namu: BEvery 8-3946
Pirm., antr., ketv. 6-8 v. v.; Seštad. 1-3 v. p. p. Kitom dienom uždaryta.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p.
Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val: pirmad., antr., ketv., trečiad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treči. ir Sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadienis ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadienis uždaryta. Seštadienis nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val: antr., antr. nuo 2-5 po pietų, ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telef. 776-2380
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 637-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 6-4150
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7-11 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakariais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2450 West 71 Street, telefonas 925-3296
Res. tel. WA 5-3099.
Valandos: 10-12 v. ir 7-8 v. v. vak.
Sešt. 10-12 v. ryto.
Kitas ofisas: 4044 South Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet kasdien Sekmadienis ir trečiadienis abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2662 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Val: Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmiausia ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Treči. ir šeštad. uždaryta
Atostogos iki rugp. 1 d.

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadienis 1 iki 4 val.
Pirmad., antr., trečiad. uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Avenue
Val: pirmad., antr., ketv. 6-8 v. v.; penktad. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą.

Ginčas

Nuotrauka Vyto Valaičio

ŽMOGAUS DAINOS IR JO BALSO MENAS

Dainų šventės ir Jaunimo kongreso muzikinės nuotaišoms

Tur būt, nė viena meno forma nėra taip žmogaus mėgiama kaip daina. Jau senovėje susirinkę atskirų genčių ar grupių gyventojai kartu apdainuodavo karo žygius, talkos darbus, medžokles, žaidimus. Šios dainos, kurias mes šiandien vadiname liaudies dainomis, yra tipiškios, tradicinės, kilusios iš senovinės kultūros, dainuojamos visos tautos. Šių dainų autoriai yra tos pačios tautos nariai, nieku neišsiskyrę asmenys. Neturėdami jokio aukštojo muzikinio išsilavinimo, jie tuo ir skiriasi nuo meniškiosios muzikos kompozitorių, kurie rašė muziką visokiausiomis muzikinėmis technikomis.

Liaudies muzika ir daina

Liaudies muzika, beveik visų tautų sukurta pačių liaudies žmonių, išreiškia jų pačių gyvenimus ir darbus, laiko tėkmę, jų virtusius tradiciniais vienoje ar kitoje tautoje. Ši liaudies muzika susideda iš dainų ir šokių, išreiškiančių įvairius kasdieninio gyvenimo veiksmus: vaikų dainos — lopšinės ir žaidimai; religinių apeigų ir švenčių dainos; patriotinės ir karo dainos; satyrinės — politinės, gėrimo, meilės ir vestuvių dainos; šokių, pasakojimų ir baladžių dainos; laidotuvių ir liūdesio dainos — giesmės.

Liaudies muzika prasidėjo natūraliais laikais. Nors nėra likę jokių duomenų, tačiau yra žinoma, kad egiptiečiai, žydai ir graikai jau turėjo savo liaudies muziką. Europoje liaudies muziką užėmė tuoj pat, žlugus Romos imperijai, kada įvairios barbariškos gentys, užpuolusios šią imperiją ir pastoviai įsikūrusios, davė pamatus būsimoms tautos. Bet liaudies muzika pilnai išsivystė tik viduramžių ir moderniais laikais.

Nors dauguma liaudies dainų išreiškia tas pačias temas, tačiau kiekvienos tautos dainos yra skirtingos savo išraiška, bei savo melodijomis. Juo tautos liaudies dainos yra originalios, juo jos yra vertingesnės ir įdomesnės savo tautos charakterio, jos sielos ir jos istorijos išsakyti. Paimkime kad ir mūsų pačių liaudies dainas. Ne tik žodžiuose, bet ir melodijoje galime pažinti ir išgyventi mūsų tautos praeitį: jos kovas, jos vergiją, laisvės troškimus, laimėjimus, džiaugsmus, pasiryžimus. Tad prasmingai anglų rašytojas Charles Lamb sako, kad liaudies daina yra tautos sielos paveikslas.

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Tautų portretai dainose

Vokiečių "Volkslied", turėjusi labai didelę įtaką jų klasiikiniam kompozitoriui, yra charakteringa gyvumu, paprastumu, aiškumu ir sentimentalumu. Itališkos liaudies dainos turi stiprų ritmą, yra linksmos, nerūpestingos, romantiškos, labai panašios į Verdi operų arijas. Prancūziškos dainos, išsivysčiusios iš 17 amž. trubadūrų dainų, išreiškia linksmumą ir sentimentalumą. Ispanų liaudies dainos daugiausiai yra sukurtos temperamentingiesiems šokiams. O slavų, ypač rusų dainos, gal būt, yra charakteringiausios tuo, kad jos yra nepaprastai liūdnos — melancholiškos arba vėl nežmoniškai linksmos. Klausytojui girdint šių ar kitų tautų liaudies dainą, pirmuoliausia ji sužavi tos dainos melodija, kadangi tikroji liaudies daina yra ypač charakteringa savo melodija, atliekama paprastai grynų balsu, akompanimentui turint gana mažą rolę. Liaudies daina yra pagrįsta poezijos posmų kartojo forma — vartojant tą pačią melodiją, o keičiant tik pačius posmelius. Dainos melodijai taip dažnai kartojantis, ji turi būti gana graži ir nenuobodi. Nors mums patiems mūsų liaudies dainos yra mielos, tačiau ne visos jos yra gražios, melodingos ar kaip nors kitaip muzikaliai vertingos. Svetimtautis, klausydamasis mūsų nemelodingų dainų ir nesuprasdamas žodžių reikšmės, gali labai nuobodžiauti. Lygiai taip pat gali atsitikti ir mums, klausantis svetimų tautų dainų, kurias mes ne visais vienodai pamėgsime, nes širdingas ar šaltas kontaktas priklausys vėlei labiausiai nuo melodijos.

Vokalinė muzika ir chorai

Žmogaus daina ir jo balsas yra du neatskiriama draugai — jie vienas be kito egzistuoti negali. Žmogaus balsas, kurį amerikiečių poetas H. W. Longfellow pavadina dangiškąja melodija, tur būt, yra pats gražiausias ir nuostabiausias muzikos instrumentas. Kadangi balsas yra artimiausias ir patogiausias, su juo susiduriama kiekvienos dienos slinktyje, todėl dauguma žmonių yra linkę labiau klausytis vokalinės muzikos, negu grynai instrumentalinės. O kaip tik liaudies dainos yra iš-

pildomos žmogaus balsu — chorais.

Choras pradžioje graikiškai reiškęs švenčių šokį, akompanuojant muzikai. Vėliau graikų tragedijose choras susidėjęs iš 15 asmenų. Vaidinimo pauzose jie kartu su šokių gestais išdainuodavo lyrines veikalo vietas, kad dramos eiga būtų labiau išryškinta. Šiandien muzikoje choras jau reiškia grupę įvairių balsų, atliekančių vokalius muzikos kūrinius. Seniau choruose dainuodavo tik vyrai ir berniukai. Ir tik nuo 17-to šimtmečio jau priimanos choruosna ir moterys. Dabarties chorai dar suskirstomi į vyrų, moterų, vaikų ir mišrius choros.

Lietuvoje chorinis giedojimas prasidėjo greičiausiai su krikščionyste. Pradžioje giedota lotyniškai, paskui lenkiškai, o 19-to šimtmečio pabaigoje ima dominuoti jau lietuviškas giedojimas. Labiau pajėgūs chorai jau ne vien tik bažnyčiose gieda, bet jau ima įsijungti ir į įvairias tautines šventes. Nepriklausomybės laikais, be bažnytinų chorų, susiorganizavo operos choras, gausių organizacijų chorai, universitetų, seminarijų, gimnazijų, pradžios mokyklų chorai. Šiems chorams augant ir tobulėjant, rengiamos plataus masto dainų šventės.

Meniškai kultūvuotoji opera ir solistai

Italijoje, 1600 m. gimęs operai, šių operų kompozitoriai atidengė naujas galimybes balso dramatinei išraiškai. Įvairūs meniškai uždaviniai solistų balsams davė pradžią naujam balso metodo vartojimui. Balsui pajėgus išreikšti žodžių reikšmę vokaline vaidyba, pilnai atskleidžiant dainos dramatiškumą, švelnumą, jautrumą, prasidėjo solo dainos gaidynė. Solo, arba meno (art song) daina nedaug kuo skiriasi nuo liaudies (folk song) dainos. Tiksliai jų kūrimo būdas yra skirtingas. Kai liaudies dainos melodijai pritaikomi žodžiai, tai tuo tarpu solo dainos žodžiams kompozitorius sukuria melodiją, išreiškiančią tų žodžių nuotaiką. Kaip liaudies dainų yra nemelodingų ir neįdomių, taip pat ir solo dainos ne visos meniškios. Solo dainoje akompanimentas turi didesnę rolę, negu liaudies dainoje. Čia piano ir balsas sudaro duetą. Pianinas vietomis padeda, vietomis atsako balsui. Jis turi būti pakankamai stiprus, bet negali "užmušti" paties bal-

Susipažinimas Jaunimo kongrese

Nuotrauka Ged. Nanjokaiciu

Eilėraščiai apie vasarą

Vincenzo Cardarelli

Išėjusi vasara,
laikotarpis tiršto klimato,
plačiųjų rytų,
begarsio aušrų —
mes nubundame lyg akvariume —
vienodu, žvaigždėtų dienų,
laikotarpis mažiausia skaudus
rūskanom dienom ir krizėm,
erdvių laime,
joks žemiškas pažadas
negali mano širdžiai suteikti ramybės,
tokios, kaip tikromas saulės,
kuri iš tavo dangaus liejasi,
kraštutinis laikotarpis, nusilpęs
krūtįs į milžinišką ramybę,
ir apauksinąs plačiausius sapnus,
laikotarpis nesąs šviesa
nutęsti laikui
už dienos ribų,
ir atrodo, kartais, įvedas
į nustatytą tvarką
amžino užvilkinimo ritmą.

Išvertė P. Gaučys

V. Cardarelli (1887—1960), italų poetas, literatūros žurnalas "La Ronda" steigėjas, kvietęs poetus grįžti prie tradicijų ir poezijos idealų. Jo įnašas italų poezijai buvo reikšmingas. P.G.

Cesare Pavese

Štai šviesus, tarp žemų mūrų, sodas,
pilnas sausos žolės ir šviesos, kuri lėtai
kepina savo žemę. Tai šviesa kvepianti jūra.
Tu alsuoji tą žolę. Tu krapštai plaukus,
nusikratydamas atsiminimus.
Esu matęs
daug saldžių vaisių, krentant ant žolės
su skardžiu dundesiu. Taip tu virpi
nuo kraujo suoliavimo. Tu pasuki galvą,
lyg kad oro stebuklį šalia tavęs įvykus,
o tas stebuklas esi tu. Tas pats skonis
tavo aktyje ir šiltam atminime.
Tu klausaisi.
Žodžiai, kuriuos girdi, vos tave paliečia.
Tavo ramiam veide spindi šviesi mintis,
slepianči jūros žėrėjimą už tavo nugaros.
Tavo veide tokia tyla, kad sleigia širdį
buku garsu, spausdama iš jos
seną sielvartą, kaip tik ką ikrutisio
vaisio sultį.

Išvertė P. Gaučys

C. Pavese (1908—1950) ilgus metus buvo mokytojas. Pasirėikė kaip amerikiečių rašytojų vertėjas, supažindindamas italus su amerikiečių literatūra. Tas P. pomėgis atsispindėjo ir jo poezijoje savo neitališku jos pobūdžiu. P. tvirtai tikėjo, kad žodžiai turi sudaryti poezijos esmę, tačiau poetinio žodžio esmingumas nėra pakankamas išsakyti jo paties vidinei kančiai. P. G.

so. Žinoma, liaudies ir solo dainos pasisiekimui labai didelę reikšmę turi jas dominuojančio balso meniškumas. Šis meniškumas nepareina nuo balso stiprumo, tembro, ar švarumo. Dainuojantis solistas ar choristai, nesvarbu, ar tai būtų solo ar liaudies daina, turi pajėgti

perduoti klausytojui tos dainos autoriaus dvasią. Jis ar jie turi būti tuo tarpininku tarp kompozitoriaus ir klausytojo. Neužtenka vien garsiai, energingai išdainuoti melodiją, aiškiai išsakyti dainos žodžius. Svarbiausia yra perteikti tos dainos kompozitoriaus dvasinį išgyvenimą,

taipgi užgriebti klausytojo širdį.

Balso meno ir balso pajėgumo viršūnė

Gal būt, pats didžiausias solo dainų kūrėjas buvo austrų kompozitorius Franz'as Schubert'as (1797—1828). Per savo trum-

po gyvenimo 31 metus, Schubert'as parašė daugiau kaip 600 dainų. Jo dainos yra grynos melodijos, balansuotos žodžių ir muzikos junginys, išreiškiantis romantiškuosius ir dramatiškuosius dainos elementus. Jos yra ir liaudies žmonių mėgiamos ir dainuojamos taip, kad kitos yra virtusios tiesiog tradicinėmis liaudies dainomis. Su solo dainomis neatsiliko ir kiti kompozitoriai, kaip Beethoven'as, Brahms'as, Schumann'as, Wagner'is, R. Strauss'as, Mahler'is ir kiti.

Žmogaus balsui iškilus į tokias aukštumas kaip nė vienam kitam instrumentui, kompozitoriai pradėjo rašyti kūrinius skirtingiems balsams. Balsas išgyveno čia įvairius laikotarpius, palaipsniui iš jo reikalaujančius vis daugiau ir daugiau jėgos bei meniškumo.

Pirmasis toks balso laikotarpis buvo "bel - canto". Šio balso pagrindas yra gerai išbūlintas, disciplinuotas, elegantiškas. Jis, kaip paukštis, treluodžia, čiulba. Šiam balsui rašė italų kompozitoriai Bellini, Donizetti, Rossini. Mozart'as suvienodino dainoje poeziją su muzika, palikdamas dainavimui tai, kas puošia poetišką frazę, nes per didelės melodijos krūvis nustelbia žodžių prasmę. Gal labiausiai balsą apsunkino Verdi, rašydamas balsui sunkią muziką ir daug reikalaujamas iš jo technikos, nesvarbu, ar jis būtų sopranas, tenoras, baritonas ar bosas. Vokietijoje balso menas skyrėsi nuo kitų savo tautiškuoju bruožu. Wagner'is su savo muzikinėmis dramomis reikalauja nepaprastai stipraus, galingo, išsvermingo balso, pajėgiančio iškelti virš jo milžiniškų muzikinių bangų. Wagner'is pasekė ir kiti vokiečių kompozitoriai: R. Strauss'as, Mahler'is, Berg'as. Anksčiau kompozitoriai, išklausę savo išdainuotus kūrinius, juos petaisydavo, priitaikydami ir palengvindami balsui. Šiandien tikrai atsiradus vienam, kitam balsui, pajėgiam išpildyti šį ar kitą muzikos kūrinių, senieji šedevrai yra ištraukiami iš muziejų stalčių. Bet iki šiol, balsui atsilaukiant prieš taip išsipletojančią instrumentalinę muziką bei Wagner'io ir R. Strauss'o audringus orkestrus, atrodo, kad balsas vis tiek pasilieka klausytojo širdyje pats mėgiamiausias iš visų muzikos instrumentų.

Linkėjimai visiems dainuoti

Karalienės Elžbietos I karališkosios koplyčios vargonininkas ir kompozitorius William'as Byrd'as, 1588 m. šitaip apibūdina tą nuostabų instrumentą — žmogaus balsą bei jo meną:

(Nukelta į 7 psl.)

LAIKRODIS

J. Savasis

Niekad netikėjau, kad bus tokia sunki studentavimo pradžia. Turėdamas brandos atestatą kišeniųje ir važiuodamas į didmiesį studijuoti, įsivaizdavau, kad viskas klostysis, kaip sviestu patepta. Juk tiksliai žinau, tenai studijuojau, yra įsikūrę, tad kodėl aš nebūčiau vienas iš jų. Tiesa, į universitetą įstoti sunkumų nebuvo. Susitvarkiau ir su paskaitų tvarkaraščiu, bet kai priėjau prie kambario problemos — anė iš vietos.

Iš karto apsisistojau pas dėdę. Jo butas nedidelis, šeima nemaža, būrys nuolat krykštujančių mažų vaikų, jų pilni kambariai, tad apie bet kokią rimtą darbą nė pagalvoti negalima. Miegoti turėjau virtuvėje ant sudedamos mažos lovelės. Dėdienė anksti rytą ateidavo pusryčių gaminti, tad aš turėjau keltis ir nešdintis kitur. Mačiau, kad ir jiems esu užankstis, tad nutariau žūt būt susirasti atskirą kambarį. Išvarčiau visus skelbimus ir pasiūlymus laikraščiuose, pasiklausinėčiau pažįstamų ir išsileidau ieškoti. Tiesa, radau nė viena, bet arba tai buvo kur palėpėje su pelėmis, arba pusrytyje su žiurkėmis, arba kambarys dviem, arba kai-

na per didelė — taip, kad po kelių dienų ieškojimo jau buvau praradęs bet kokią viltį.

Tačiau vieną dieną laimė ir man nusišypsojo. Gatvėje prie stulpo, ties universitetu radau pakabintą skelbimą, kad ten ir ten išnuomojamas atskiras kambarys studentui. Tuojau šokau į tramvajų ir šmakštį į nurodytą vietą. Tiesa, vieta jau buvo už miesto, gali sakyti laukuose, bet tuo gera, kad ten oras grynesnis, triukšmas mažiau, o ir susisiekti su miestu jokia problema. Tramvajus, apsupkęs didelį ratą, sustoja paskutinėje stotyje. Tenka paėjėti pora šimtų žingsnių maža nevažinėjama gatvele, ir štai mano būsimoji rezidencija.

Namelis dviejų aukštų, kiek toliau nuo gatvės, mažame sodelyje. Aplinkui didesnių namų nėra, tad erdvės ir saulės iki valios. Paskambinus, duris atidarė pati namo šeimininkė, gana simpatinga pavarde — Roželienė — jau pagyvenusio moteris, našlė, gyvenanti viena sau. Ji mane sutiko labai šilta, džiaugdamasi, kad greitai gauna naują kambario nuomininką.

Užsivedė laiptais į antrą aukštą (pirmajame aukšte gyvena kažkokia šeima be vaikų). Ten buvo dvejys durys: vienos į šeimininkės butą, o antros į man skirtąjį kambarį. Prie durų buvo skambutis ir mano kambarį. Šeimininkė ėmė aiškinti patogumą: girdi, kai skambutis prie lauko durų, tai vaikaliai dažnai pasikambina ir nubėga. Šitaip patogiau. O jei kas pas mane ateis, tai lauko duris ji pati atidarysianti,

nes visuomet esanti namieje. Kontrolė — pamaniau. Jei jau svečias prie mano durų, tad kam dar tas skambutis. Paprasčiausia gali pasibelsti, ir tiek.

Įleido į man skirtą kambarį. Jis buvo gana erdvus, šviesus. Pro langą matyti sodas, žolė. Kambarys buvo apstatytas kukiariais, bet dar nenuodėvėtais baldais. Sienos buvo išmuštos gėlėtais popieriais. Atrodė, kad jis tikty daugiau kokią studentė ar gimnazistei, bet ne man — rimtam studentui. Bet tiek to. Kambarys patiko. Kai paklausiau kainos, beveik nustebau, kad ji visai kukli, tik šeimininkė pabrėžė, kad nuomą reikės sumokėti kiekvieną mėnesį iš anksto. Nieko nelaukdamas, sumokėjau už mėnesį ir ėmiau dairytis jau po "savo" kambarį. Turėjau porą paveikslų: gimnazijos baigimo vinjetę ir motinos atvaizdą. Besidairydamas po sienas, kur jie būtų galima pakabinti, pastebėjau ant sienos laikrodį. Tai buvo vienas iš tų, kitados labai madoje buvusių laikrodžių, panašus į Tirolio gyventojų namelį, gražiai išpauštytas su visokiais papuošimais ir gėlėmis. Virš valandų lentos buvo dvejys mažos durelės, pro kurias, valandas mušant, pasirodo gegutė ar kitas koks paukštelis ir praneša savo balsu valandų skaičių. Tačiau laikrodis stovėjo. Šeimininkė, pastebėjusi mano juos susidomėjimą, pasiskubino paaiškinti, kad laikrodis visai nesugedęs, o tik šiaip sau stovi, nes buvusias prieš mane gyventojas nepakentė einančio laikrodžio: girdi, sakydavęs, kad

laikrodžio tikslėjimas jam primenęs jo kelionę į mirtį... Šeimininkė čia pat pasisūlė pavartyti laikrodį, ir aš pamatysias, kaip jis muša valandas. Pasakiau, kad aš pats tai padarysiu, kai atsigabensiu savo mantą.

Tos pačios dienos popietę jau buvau su savo daiktais laimingai surastame kambarielyje ir pradėjau išsidėstyti. Knygas sustačiau į lentynėle, popierius ir laiškus išsidėčiau ant stalo, pakabinau paveikslus ir tada priėjau prie laikrodžio. Pajudinau švytuoklę, laikrodis pradėjo ramiai tikėti. Beliko nustatyti tikras laikas. Ėmiau sukli rodyklę. Kai ji buvo ant valandos ketvirčio, atsi-verdavo vienos durelės ir jose pasirodydavo putpelė, nudažyta raudonai, geltonai ir žaliai. Ji, palinguodama savo "put-pulit", su-putpuliudavo tiek kartų, kiek buvo valandos ketvirčio. O kai rodyklė atvartydavo ant pilnos valandos, tada iš antrų durelių pasirodydavo gegutė, baltos ir mėlynos spalvos, kuri sukuokuodavo tiek kartų, kiek buvo valandų. Kadangi laikrodis reikėjo gerokai pavartyti iki teisingos valandos, tai tasai paukštelis pasirodymas man buvo lyg koks žaidimas. Tvarkydamas laikrodį, pagalvojau: kodėl prieš mane gyvenusis nepakentė tokio nekalto žaisliuko.

Nustatęs tikrą laiką (tai buvo kelios minutės iki septintos vakaro valandos), sėdau rašyti laiško tėvams. Norėjau pasigirti, kokią puikų kambarį esu susiradęs. Lygiai septintą valandą gegutė ėmė skelbti valandas ir tuo momentu gana smarkiai suširškė ma-

no durų skambutis. Nustebau. Kas čia galėtų mane lankyti? Dar niekas iš draugų ar pažįstamų nežino mano naujos gyvenamos vietos. Greičiausia šeimininkė. Pašokęs atidariau duris, bet už jų nebuvo gyvos dvasios. Kažkoks nemalonus jausmas apėmė mane. Pradėjau galvoti, kad nenugirdau. Bet juk skambutis taip aiškiai girdėjosi. O gal skambino į apatinį butą ir pas mane girdėjosi? Pasižiūrėjau pro laiptų turėklus žemyn, bet ir ten buvo tyla. Liko viena galimybė: kažkas ieškojo šeimininkės ir, per klaidą paskambinęs pas mane, įėjo į jos butą. Norėdamas patikrinti, paskambinau prie šeimininkės durų.

— O, jūs! Gal ko nors reikia?

— Ar, tamsta viena namuose — paklausiau ir jautčiau, kad mano balsas prikimęs. — Kažkas paskambino prie mano durų, ir nieko nerasdamas pamaniau...

— Pas jus skambino, — ištare tyliai, žiūrėdama kažkur pro mano petį. — Keista, aš nieko nėgirdėjau.

— Būsiu greičiausiai suklydęs — ir atsiprašiau už sutrukdyimą. Tada šeimininkė paaiškino dar vieną patogumą: jei reikės užėiti pas ją, tada nereikia skambinti prie durų, o galima ateiti pro balkoną, užpakalinėje buto pusėje, išeinant pro duris į balkoną, kurio kitoje pusėje yra durys, niekad nerakintos tiesiog į jos virtuvę.

Padėkojęs už paaiškinimą, grįžau vėl į savo kambarį. Matyt, nenugirdau gerai —

(Nukelta į 5 psl.)

Lietuvių gimnazijos Muenchene 1946 metais gegužės mėn. 26 d., pirmąją laidą išleidžiant, Mokytojų taryba su abiturientais. Pirmoje eilėje sėdi gimnazijos direktorius Ignas Kazlauskas, jo dešinėje Jeronimas Ignatonis, jo kairėje dr. Marija Krasauskaitė ir Kazys Vaičekas, kiti sėdi auklėtojas

LIETUVIŲ GIMNAZIJA MUENCHENE

Pirmosios laidos dvidešimtmetį minint

1946 metais birželio 3 d. Lietuvių gimnazija Muenchene baigė pirmuosius mokslo metus. Paviršutiniškai žiūrint, nieko nepaprasto nebūtų, tai nuolatinė mokyklų rutina. Rudenį pradami mokslo metai, pavasarį baigiami. Bet giliau įžvelgus iš dvidešimties metų perspektyvos, reikalas nėra taip jau paprastas reiškinys.

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, daugelis lietuvių liko šiapus geležinės uždangos, atkirsti nuo savo gimtojo krašto, be pastogės ir be rytojaus. Viltys grįžti į nepriklausomą Lietuvą atsitrėkė į netikrumą. Vakariečių karo pergalė be laisvos Lietuvos lietuvių širdyse liko aptemdyta liūdesiu ir giliu rūpesčiu, kaip pradėti gyvenimą be savos tėvynės, kaip iškovoti sau teises ir išlaisvinti pavergtą kraštą!..

Anuo metu lietuviuose nuotikos buvo audringos ir kovingos. Drąsiai, vieningai ir ryžtingai kovota už kiekvieną laisvą žodį, už kiekvieną žingsnį ir savą gyvenimą. Kovota visais frontais ir visomis galimomis priemonėmis. Organizuoti ir individualiai. Tų kovos detalių, kilnių ir gražių pavyzdžių daugybė. Didingiausias pavyzdys — lietuviškų mokyklų atkūrimas chaoso ir netikrumo valandose.

Tautinės gyvybės išlaikymo problema pajuto visi lietuviai ir visų buvo nukreiptas dėmesys į lietuviškąsias mokyklas, kaip į patikimiausią ir stipriausią priemonę kovoje už būvį. Tik karui pasibaigus, dar neturint pastovesnės gyvenvietės, spontaniškai kūrėsi nepriklausomos Lietuvos pavyzdžio mokyklos: vaikų darželiai, pradžios mokyklos, progimnazijos, gimnazijos, amatų mokyklos ir net universitetas. Jos greitai susiorganizavo, kur tik buvo susispietę didesnis lietuvių būrys. Mokytojai rodė gražų pavyzdį. Neklausė, nei kas atlygins ir kiek atlygins už darbą, ėjo visur, kur tik buvo reikalingas mokytojas.

Lietuvių gimnazijos Muenchene įsteigimu pradėta rūpintis 1945 metais vasarą. Lietuvių sąjungos Muenchene skyriaus pirmininkas dr. P. Mačiulis su švietimo skyriaus vedėju Vincu Šmulskėnu rugpjūčio 16 dieną sušaukė mokytojų pasitarimą, kuriame dalyvavo 26 gimnazijos, pradžios ir amatų mokyklų mokytojai. Šiame pasitarime buvo sudaryta komisija, kurion įėjo Ignas Kazlauskas, dr. Marija Krasauskaitė, Leonardas Dambruskas-Dambriūnas, Juozas Kojelis ir Jeronimas Ignatonis, kuriai ir buvo pavesta gauti iš amerikiečių okupacinės valdžios oficialų leidimą mokyklai steigti, surasti mokykloms patalpas, prvesti mokytojų ir mokinių registraciją ir sudaryti gimnazijos ir pradžios mokyklos vadovybę.

Amerikiečių karinė valdžia pabėgėlių švietimo reikalais nesidomėjo ir jokio leidimo nedavė. Po didelių pastangų niekur nerasta ir mokykloms patalpų.

JERONIMAS IGNATONIS

Vieno komisijos nario iniciatyva buvo okupuoti buvusieji prancūzų belaisvių barakai prie D. P. Center 95/279 Lohengrin Str., kur buvo įkurdinta dauguma pabaltiečių buvusiose vokiečių kareivinėse. Barakai buvo mediniai. Iš jų buvo likę tik skutai pilna ta žodžio prasme. Nei langų, nei durų, nei grindų! Tik sukiužęs stogas darė pavėsį saulės kaitroje. Lietuviams užėmus vieną iš tų barakų, tą patį padaryti suskato latviai ir estai, kuriems teko po kitą baraką.

Mokytojų, tėvų ir pačių mokinių talka savaitės laikotarpyje mūsų okupuotas barakas buvo jau tiek atremontuotas, jog buvo galima žiūrėti kaip į patalpas, su sienomis, langais, durimis, lentiniais stalais ir su-

lais mokiniams. Medžiaga remontui ir inventoriui panaudota ketvirtą baraką, kuris jau buvo visiškai išgriautas ir apdaužytas. Remonto darbas vyko nuostabiai greitai. Talkininkų netrūko. Patys tėvai ir mokiniai savanoriškai ėjo talkon ir dirbo nenormuotas valandas: nuo šviesos iki sutemų. Tai buvo vienas iš gražiausių bendro darbo bendram tikslui pavyzdžių.

I Lietuvių gimnaziją Muenchene įsijungė nemažai pajėgių mokytojų. Pirmiaisiais metais dirbo 25 mokytojai. Iš jų buvo 88% baigusiu aukštąjį mokslą, 84% turinčių mokytojų cenzą. Gimnazijos direktorium buvo išrinktas Ignas Kazlauskas, inspektoriais dr. Marija Krasauskaitė ir Jeronimas Ignatonis; mokytojai — kun. dr. Jonas Vėlutis, kun. Jonas Petrakis, Kazys Bradūnas, dr. Vytautas Bie-

liauskas, Leonardas Dambruskas - Dambriūnas, Antanas Jasiukaitis (miręs Vokietijoje), Andrius Ignaitis, Kazys Kepalas (neseniai miręs New York), Juozas Kojelis, Birutė Lesevičiūtė, Mykolas Macevičius, Petras Minkūnas, Alfonsas Pareigis, Antanas Pauliukonis (miręs Los Angeles), Juozas Paškevičius, Antanas Pocius, Emilija Putvytė, Jurgis Šmulskytis, Kazys Vaičekas, Vladas Vaitiekūnas, Angelė Zubkienė (mirusi Amerikoje) ir Juozas Bertulis.

Gimnazija pradėjo mokslo metus rugsėjo 17 dieną. Tą dieną lankėsi šioje baltiečių stovykloje generolas Eisenhoweris. Į mokyklos patalpas jis nebuvo nuvestas. Stovyklos vadovybės buvo įsakyta vaikų išvesti į stovyklos aikštę ir imituoti sportinius bei žaidimų užsiėmimus. Atseit, vaikai netušė laiką leidžia. Stovyklos vadovybei nusilenkta. Vaikai buvo išvesti ir išskirstyti kaip naujokų apmokymui. Tik šių eilučių autorius iniciatyva mokiniai iš to maskarado buvo išvesti: pasirodžius generolui Eisenhoweriui stovyklos aikštėje,

Zvejai Lietuvos pajūry Nuotr. B. B.

mokiniai, šaukdamie valio, subėgę pasitikti svečio ir apsupo jį ratu. Šis sutikimas ir pasveikimas buvo pats gražiausias. Jis atitiko ir svečio nuotaikas.

Formalus gimnazijos atidarymas įvyko rugsėjo 22 d. iškilmingu aktu. Į atidarymą buvo pakviesta UNRRA'os vadovybė, lietuvių organizacijų atstovai bei svečiai. Tuo būdu buvo įteisintas gimnazijos veikimas ir išgauta iš UNRRA'os šio karto parama. Šiaip jau UNRRA'os vadovybė nerodė didelio susidomėjimo bėglių vaikų švietimu. Stipriai jo nepalaikė, bet šiaip taip toleravo.

Pirmaisiais mokslo metais gimnazijon įsiregistravo 176 mokiniai (98 berniukai ir 78 mergaitės). Mokiniai buvo iš įvairių Lietuvos mokyklų, nevienodo pasiruošimo. Dauguma iš jų, ypač vyresniųjų klasių, padarę didesnę mokslo pertrauką, buvo ir kautynių krikšto patyrusių ir prie visokių darbų, įskaitant ir apkasų kasimą, išvargusių. Dauguma iš jų neturėjo jokio mokslo pažymėjimo. Į atitinkamas klases buvo priimami pagal pristatytus jų buvusių mokytojų pažymėjimus, arba mėnesio laikotarpį buvo nustatomas mokinio pajėgumas ir mokymų įstatomas į atitinkamą klasę.

Iš pradžių darbas buvo labai sunkus. Mokytojų trūko literatūros pamokoms pasiruošti, mokiniams vadovėlių. Pasikliauta mokytojų atmintimi. Vėliau jau pasirodė pasakubomis paruoštų vadovėlių ir kitos reikiamos literatūros.

1946 metais gegužės 26 d. iškilmingu aktu buvo išleista pirmoji gimnazijos laida. Pirmąją laidą baigė 23 abiturientai, o rudens 2 išlaikė pataisos egzaminus ir gavo taipgi brandos atestatus. Pirmąją laidą baigė šie mokiniai: Bajoris Osvaldas, Vladas (miręs Detroit), Batvinis Apolonijus Zigmas, Bučaitė Ksavera, Černius Jonas, Danilevičiūtė Danutė, Dautartas Zigmas, Dombra Aloyzas Henrikas, Doveinis Juozas, Gedgaudaitė Mirga Kornelija, Grigelytė Viktorija, Juodvalkytė Stefanija, Kepalaitė Aldona Elena, Laugalytė Birutė Elena, Lukošiuotė Karolina, Matusevičiūtė Ona Marija, Rugelis Jonas, Stanulytė Rūta, Stripnytė Domicelė Laurencija, Šatkus Henrikas, Tomkutė Lucija, Vengrytė Irena, Vėlaviciūtė Aldona Marija, Sodaitytė Viktorija, Barauskas Julius ir Grigaliūnaitė Teresė.

Pirmoji laida buvo didžiausia. Kitos kiek mažesnės. Iš viso išleistos 5 laidos — arti šimto abiturientų. Šiuo metu plačiai įsiklaide gyvena buvusieji LG M mokiniai, bet dauguma jų susispietę JAV. Iš jų yra jau pa-

siekusių aukštąjį mokslą, doktorato laipsnį įsigijusių (Remigijus Gaška, E. Simaitis, R. Košuba, J. Košuba, nors ir gimnaziją nebaigęs, bet lankęs iki išvažiavimo į JAV R. Vaičekas ir kiti).

Kiti gi, meno sritin pasišovę, ir dabar garsėja JAV — V. Virkau, A. Kapalaitė. Į kunigus išėjo K. Trimakas, SJ, dabartinis "Laiškų Lietuviams" redaktorius, Gėryba — Anglijoje. Be abejo, yra ir daugiau prasimušusių į pirmaujančias vietas kitose srityse, tik šiuo metu neturima pakankamai žinių. Būtų įdomu, kad kas tik gali iš jų.

LIETUVIŲ VEDAMA NAUJŲ IR VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBA

Neptune Motors Inc.
6516 South Western Avenue
CHICAGO, ILL. 60636
Telef. - 925-5121

Išsimokėjimai mažu nuosimčiu per banką.
Atmeta kasdien: Pirm. - Penktad. - 9 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 9 iki 5 v. vak. Sekmad. 11 iki 5 v. vak.
Parūpinam. automobiliu pagal klientų reikalavimą.

atvažiuotų į ruošiamą LGM buvusių mokinių suvažiavimą Chicagoje patikrinti gretas ir pažvelgti, kaip toli nueita. Suvažiavimo proga būtų džiugu visus pamatyti, pasididžiuoti jų laimėjimais, o taip pat kartu pasidžiaugti, kad anų metų darbo pastangos nenuėjo tuščiai.

PERKRAUSTAU
baldus arti ir toli.
ALBINAS BENIULIS,
Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

4th of July Show & Pageant
Mon. evening, JULY 4th, 7:30 P. M.

SOLDIER FIELD
14th Street and Lake Michigan
CHICAGO, ILLINOIS

Fireworks — \$5,500 Display —
Clowns — Slapstick Comedy —
Circus Acts — Animal Acts — Parade — Queen & Her 8 Beautiful Princesses — Operation Show Your Colors — Massed American Flags — Drum & Bugle Corps Exhibition by Chicago Neel Ambassadors — Stock Car Races — Demolition Races — Music — Medals to Chicago Fireman & Fireman — Water Fight... Chicago Fire Department — Patriotic Display — Thrills... Fun Galore For Young & Adults.
General Admission \$1.25, Reserved Seats \$1.75. Gates Open at 5 P. M.

Sponsors:
COOK COUNTY COUNCIL
THE AMERICAN LEGION
Send Mail Ticket Orders to:
4th of July Show, The American Legion, 343 So. Dearborn Street, Chicago, Illinois 60604

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.
Atmeta nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. - GR 6-9758
JADVYGA ir — JUOZAS BARTKUS, Savininkai

4 1/2 % **LAWN MANOR SAVINGS & Loan Association** **4 3/4 %**
2700 W. 59th Street
Chicago 29, Ill., HE 6-4100

Organized 1924 Accounts Insured to \$10,000
FULL PAID SHARE ACCOUNTS 4 3/4 % PER ANNUM
OPTIONAL SHARE ACCOUNTS EARN 4 1/2 % PER ANNUM
As a special introductory offer, you will receive one of the following gifts:
10" Teflon Fry Pan
Set of Cannon Towels
Set of Serrated Utility Knives
3 Stainless Steel Mixing Bowls
Flash Camera
by starting a FULL PAID SHARE ACCOUNT FOR \$1,000.00 OR MORE — A NEW OPTIONAL SHARE ACCOUNT FOR \$500.00 OR MORE OR ADDING \$500.00 OR MORE TO YOUR PRESENT ACCOUNT.

WE WILL TRANSFER YOUR FUNDS AT NO EXPENSE TO YOU — BRING YOUR PASS BOOK FOR THIS SERVICE.
ANY MONEY RECEIVED BY THE 15th DAY OF THE MONTH EARNS FROM THE FIRST.
Where Savings Have Always Earned More.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
NAUJŲ PARDAVIMAS • VARTOJAMŲ TAISYMAS • GREITAS patarnavimas • GARANTUOJA • KREDITAS
2412 WEST 71st St., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE CHICAGO, ILLINOIS TEL.: GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymiausių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, paigynamai, aukštą dividendą. Mes nesiverčiame tapti palia džiausia bendrove, bet stengiamės būti stipriai finansiškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte gerinti gyvenimo sąlygas. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalingus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance
- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal S'tamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service
- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

S. Balzekas, jr. ir ponis, Chicago Daily News atstovas Maurice Fischer, Chicago "Miss Lithuania" L. Cepaitytė ir Lietuvos generalinis konsulas dr. P. Daužvardis.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Chicagoje
Nuotr. V. Noreikos

MONOGRAFIJA APIE LOS ANGELES LIETUVIŲ PARAPIJĄ

J. TININIS

Neseniai Brooklyne buvo atspausdinta 232 psl. knyga, vardu Sv. Kazimiero parapija Los Angeles mieste. Prelato J. Kučingio pavestas, ją parašė romanistas J. Gliada paminėti 25 metų sukakčiai nuo šios parapijos įsikūrimo. Be teksto, aprašančio šio lietuviško ir religinio židinio nuolatinį švytėjimą, knygoje randame 90 nuotraukų, vaizduojančių įvairius parapijos kūrimosi ir augimo momentus. Ši monografinio pobūdžio knyga pradedama Jo Šventenybės Pauliaus VI nuotrauka ir jo linkėjimais parapijos jubiliejaus proga. Toliau matome Los Angeles kardinolo J. F. McIntyre nuotrauką ir sveikinimą, vysk. V. Brizgio atvaizdą ir žodis Los Angeles parapijiečiams, prelato J. Maciejausko nuotrauką ir ištrauką iš jo pasisakymų kuriamos parapijos reikalais. Dabartinis parapijos klebonas prelatas J. Kučingis

nuotraukoje regimas purpuro drabužiais. Jis taip pat parašė šiai knygai įžanginį žodį, kuriame didžiuojasi ir džiaugiasi visais geros valios žmonėmis, padėjusiais kurti parapiją.

Autorius pradeda knygą misinių bažnyčių steigėjo pranciškono Junipero Serra žygio aprašymu. Šis uolus Dievo tarnas pristeigė apšviatę misijų Kalifornijoje ir išmokė indėnus amatų, rašto, civilizuoto gyvenimo būdo.

Apie pirmuosius lietuvius Kalifornijoje rašoma, kad jau 1886 m. Sacramento mieste buvo "Karalienės Jadvygos draugija". Apie jos veiklą plačiau nežinoma. Tačiau dokumentuota Kalifornijos lietuvių istorija prasideda 1905 m., kada Los Angeles mieste buvo įkurta SLA kuopa iš 25 narių. Nuo 1909 iki 1939 lietuvių skaičius Los Angeles mieste padaugėjo iki 840 asmenų. Tik, deja, daugelis jų

nulietuvėjo, natūraliai išstipdami amerikiečių visuomenėje.

Kun. P. Garmui apsilankius iš Lietuvos Los Angeles mieste 1931 m., buvo pajudintas reikalas steigti čia lietuvių parapiją. Tam tikslui buvo net suorganizuotas komitetas su pirmininku aktorium J. Vaičukumi prieškais. Deja, komitetas nerealizavo savo sumanymo. Nepavyko parapijos įsteigti ir kun. F. Kemėšiui, kuris 1934 lankėsi Los Angeles mieste. Toliau kun. J. Janilionis, vykdamas į P. Ameriką, buvo sustojęs Los Angeles ir parapijos kūrimo reikalais lankėsi vietinėje arkivyskupijoje, bet ir jam nepasisekė.

Iš knygos sužinome, kad 1938 m. iš Švėkšnos atvyko į Chicago 69 metų amžiaus pensininkas prelatas J. Maciejauskas, kuris vėliau, 1940 m., kun. Baltučio raginamas, persikėlė į Los Angeles. Nuo šios datos ir prasidėjo realus Los Angeles lietuvių parapijos kūrimo darbas. Pirmiausia jis išgavo iš vyskupo leidimą laikyti Los Angeles lietuviams pamaldas. Iš pradžių šias pamaldas ėmė laikyti Sv. Povilo bažnyčios rūsyje. Deja, amerikietis klebonas, nepakęsdamas lietuviško giedojimo, ne-

rodė ir skambutį. Vaikščiojau po miestą su visokiais reikalais, pavalgiau pietus kavinėje, pavarčiau laikraštį, po to buvau universitete paskaitose ir vakare, sėdęs į tramvajų, važiauvau namo. Išvažiavus iš miesto, per atvirus tramvajaus langus pakvipo laukais. Smagus jausmas užliejo širdį: juk važiuoju į savo butą, į savo nuosavą, nuo nieko nepriklausomą kambarį.

Prie durų laukė susirūpinusi ir susijaudinusi Roželienė. Rankose laikė laikraštį, sulenkta kaip tik ties vietos kronika. Ir tuoju man pranešė paskutinę žinią.

— Ar neskaitei? Mirė tas vargšelis, kuris gyveno prieš tave kambaryje.

— Taip, — pratariau, nežinodamas ką sakyti.

— Vakar septintą valandą vakare jį suvažinėjo tramvajus, po valandos mirė ligoninėje.

— Gaila, — atsakiau nesąmoningai. Įeidamas į savo kambarį pusbalsiu kartoju:

— Septintą valandą... Po valandos, reiškia, lygiai aštuntą...

Laikrodis stovėjo ir rodė penkias minutes po aštuonių. Jo valandos, skambutis ir mirtis kažkaip susiliejo į vieną vaizdą. Jis nemėgo laikrodžio, kuris skaičiavo jo gyvenimo valandas. O jei ir toliau jis keršys laikrodžiui, kuris pranašavo jam staigią mirtį?

Tą pat vakarą patydomis susikroviau savo mantą ir pamažu išslinkau į gatvę, nieko nesakęs šeiminiškai, tik palikęs ant stalo raštelį, kad į kambarį daugiau negrįšiu.

Ir vėl apsigyvenau pas dėdę virtuvėje.

ir įrengė bažnytelę. Viršutinius to namo aukštus išnuomojo, nes juk reikėjo turėti nors minimumą lėšų parapijos reikalams. Tai įvyko 1941 m. Tuometinis Los Angeles arkivysk. J. Cantwell bažnytelę pašventino. Nuo šios datos kaip tik ir prasidėjo šv. Kazimiero parapijos Los Angeles egzistavimas, kurio 25 metų sukaktį iškilmingai buvo atšvęsta birželio 19 d. Turint savo bažnytelę (nors ir rūsyje), pajamos kasmet ėmė augti, ir jau 1947 sumanyta statyti naują bažnyčią.

Dar 1946 m. prel. Maciejauskas pasikvietė iš Australijos kun. Tamulį, ir iš Vokietijos — savo auklėtinį kun. Kučingį, kuris 1937 buvo baigęs Telsių dvasinę seminariją, 1938—39 studijavęs Milano universitete sociologiją ir pedagogiką. Pastarąjį prelatas buvo numatęs savo įpėdiniu, kurį kadaise pats buvo pakrikštijęs Lietuvoje. Ir tikrai. Prelatas Maciejauskas mirė 1947 m. geg. 14 d. Los Angeles arkiv. bematant kun. Kučingį paskyrė lietuvių klebonu ir parapijos administratorium.

Tais pačiais metais parapijiečių susirinkime nutarta pirkti: parduodamą presbiterionų bažnyčią, kuri buvo gerame Los Felz rajone. Pardavus jau anksčiau įsigytas patalpas su bažnytele rūsyje, nupirktą minėtą presbiterionų bažnyčią, kuri buvo įrengta salėje.

Baigiantis 1948 m. buvo nupirkta sklypas St. George ir Griffith Park blv. kampe — visai arti įsigytos lietuvių bažnytelės. Netrukus praėjo dveji metai, kaupiant lėšas ir aukas naujos bažnyčios statybai. Arkiv. davė leidimą sumanytai statybai 1950. Viskas vyko kaip numatyta, ir jau 1951 m. rugsėjo 16 d. nauja lietuvių bažnyčia buvo baigta ir pašventinta. Nuo šio laiko ir prasidėjo tikras Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos klestėjimas.

1952 m. galė dabartinis kle-

bonas pradėjo leisti laikraštį, kuriame buvo skelbiamos įvairios parapijos žinios. Kasmet pradėta rengti, taip vadinama Lietuvių Diena, kurioje tardavo žodį gausiai susirinkusiai publi-

gresmanas Lipscomb ir kt. Netrukus buvo nupirkta namas klebonijai. Antano ir Agnės Gilienės dovanoti namai pavers- ti vienuolynu, įsteigta šeštadi- ninė mokykla, išugdytas choras, kuris buvo pradėtas Br. Star- torius Knowland, Kuchel, kon- (Nukelta į 7 psl.)

R Ū T A
MARQUETTE PARKE
6812 So. Western, PR 8-3493

ČIA GAUSITE LIETUVISKUS VALGIUS PRITAIKYTUS JŲSŲ SKONIUI!

Atidarymas kasdien nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro, sekmadieniais uždaryta. J. ir K. Baltramionai, sav.

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

ROCHKES MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5-4787

REMLAKE - ROCHKES APOTHECARY
2421 W. 63rd Street
Tel. HE 4-1500

DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
Mes patefonuosime jūsų gydytoją!

4 1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.
1447 SO. 49th CT. • CICERO, ILLINOIS 60650
HOURS: MON. 9-8; TUES., THUR., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
PHONE 656-6330

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
JUNE — BIRŽELIO 30, JULY — LIEPOS 1 ir 2 D. D.

MARTELL THREE STAR COGNAC — SKIPS LOW PRICE

BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth \$5.19
ASEBACH URALT V.S.O.P. IMPORTED BRANDY	Fifth \$5.39
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet 33 oz. Bottle	\$1.89
CHOICE OF TWO POPULAR BRANDS of CANADIAN WHISKY	Fifth \$4.98
GRAND MARNIER LIQUEUR	Fifth \$6.89
FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR	Fifth \$5.29
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR	Fifth \$3.89
HAMM'S BEER Case of 24—12 oz. Throw away bottles Case	\$3.59

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta liepos ir rugpjūčio mėn.

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 1/2%

P pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

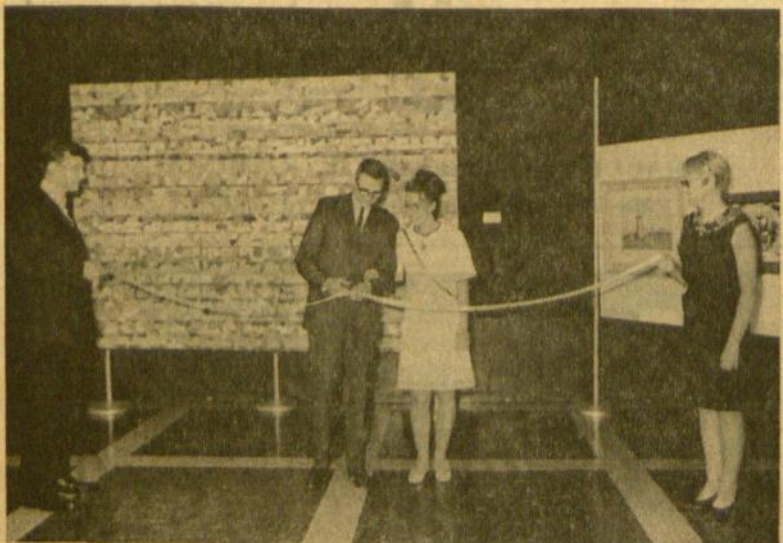
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERRAS ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kamasanaka, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs patalysmai.

BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS CESAS

Jaunimo kongreso parodų rengėjai atidarymo metu. Iš kairės: Br. Kvilytis (numizmatika-filatelija), P. Petrutis (sportas), R. Kvilytė (parodų rengimo k-jos pirm.), N. Statkus (techninis koordinavimas), A. Trinkūnas (menas), V. Valaitienė (Vyto Valaičio nuotr. paroda), A. Kerelis (architektūra) ir A. Kezys, SJ (Vyto Valaičio nuotr. paroda). Nuotr. V. Noreikos

Jaunimo kongreso pirmininkas A. Zaprackas perkerpa juostą, atidarydamas kongreso parodas. Greta jo R. Kvilytė, Juosta laiko R. Sakadolskis ir R. Domarkaitė. Nuotr. V. Noreikos

Kultūrinė Kronika

Kitos kongresinės parodos Jaunimo centre, Chicagoje

Be atskirai šiame numeryje jau aptartų dailės ir Vyto Valaičio nuotraukos parodų (pastaroji nuo birželio 30 iki liepos 5 vyks miesto centre, Conrad Hilton viešbuty) Jaunimo centre iki liepos 10 d. vyksta dar visa eilė kitų parodų. Jaunimo centras šiuo tarpu yra viršęs tiesiog įvairių ir gerai sutvarkytų muziejumi. Ne tik čikagiečiai, bet ir visi Jaunimo kongreso bei Dainų šventės dalyviai ir svečiai būtinai turėtų užteiti į čia minimas parodas, kitaip Didžioji tautinė savaitė būtų pilnai neišnaudota.

Ypač atidžiai paruoštos ir apgalvotai estetiškai sutvarkytos yra spaudos (rūpinosi R. Kvilytė) ir numizmatikos - filatelijos (rūpinosi Br. Kvilytis) parodos. Pirmoje tvarkingai išdėlioti periodiniai leidiniai ir knygos senesnių ir naujųjų laikų. Mielai čia stebėti šiame krašte jau kone unikuminius "Aušros" ir "Varpo" egzempliorius, gausius atskirų organizacijų leidinius. Senieji Amerikos lietuvių leidiniai ir nepriklausomos Lietuvos spauda atsiskleidžia prieš žiūrovo akis savo būdingiausiais pavyzdžiais. Sakysim, jau kone egzotika regėti ant stalo padėtas kadaise leistas "Literatūros Naujienas".

Nemažiau patraukli ir numizmatikos bei filatelijos salė. Senosios ir naujosios Lietuvos pinigai, pašto ženklai, medaliai bei organizacijų ženklai paskleisti čia visu savo gausumu ir visame gražume. Neseniai minėjus 1941 m. sukilimo prieš rusus 25 metų sukaktį, tiesiog šurpu ir gera stebėti sukilėlių kadaise ant rankovių dėvėtus baltus raikščius su juodomis L.T.D. raidėmis.

Pedagoginis lituanistikos institutas savo patalpose knygomis ir iliustraciniais pavyzdžiais puikiai demonstruoja mokymo priemones bei savo leidinius. Kambarys yra gyvas lituanistikos švietimo leksikonas, todėl būtinas kiekvienam aplankyti. **Architektūros paroda** užima net dvi sales (rūpinosi A. Kerelis). Projektai, modeliai, brė-

žiniai. Jų tiek daug, kad išdėstyme jaučiamas net erdvės trūkumas. Didėsne atranka būtų leidusi parodą kiek planingiau sutvarkyti. Tačiau toks parodos sklidinumas taipgi liudija mūsų architektų kūrybingumą, jų rimtą vertinimą amerikiečių visuomenėje ir jų pastangas lietuviškosios architektūros kūrimo kryptimi.

Sporto kambarys (rūpinosi P. Petrutis) tiesiog skamba laimėtais trofėjais, rungtynių nuotraukomis, viešnagų užjūriuose metu rungtynės skelbiančiais plakatais ir kt. Regimas taipgi vos prieš kelias dienas mūsų moterų laimėtais trofėjais prieš ukrainietes.

Tikimasi, kad lietuviškoji visuomenė įvertins šių parodų rengėjų darbą ir puikius jo rezultatus, parodas gausiai lankys, laimėdama sau neeilinį dvasinį pasitenkinimą.

Literatūrinių naujienų vakaras. Lietuvių Jaunimo kongreso atstovai atveža iš Chicago į New Yorką petiją ir parąšus Jungtiniams Tautoms, reikalaujant Lietuvai nepriklausomybės. Tai įvykis pirmą savaitę po Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso.

Šeštadienį, liepos 9 d., 8 val. vak. Carnegie Endowment salėje (JT būstinės artumoje), 345 E. 46 Street, Manhattan, Santara - Šviesa, pakviesta petijos įteikimo komiteto ta progą pasirūpinti kultūrine programa, rengia šviežiausių literatūros knygų pristatymą.

Programoje: Antanas Gustaitis skaito iš savo naujo rinkinio "Ir atskrido juodas varnas", Dalia Juknevičiūtė - Mackuvienė deklamuoja iš Liūnės Sutekmo vėliausios poezijos knygos "Bevardė šalis", pristatomas taipgi Petro Tarulio naujas romanas "Vilniaus rūbas" ir kt. Pasibaigus programai, susipažinimas ir pasiūlymų priėmimas prie kokteilio. Visi maloniai kviečiami atsilankyti ir paremti lietuvišką knygą bei susipažinti su atstovais iš kitų kraštų. Įėjimas studentams pusė kainės.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Rusai ateina, rusai ateina "The Russians Are Coming, The Russians Are Coming" yra naujų vėjų atpūsta moderniška komedija.

Gera dalis filmo — beveik pusė jo yra lyg žemčiūgas, tačiau į pabaigą — paskutiniąją valandą supliūška, kai įprastieji gailiojimai si bei "propagandos" įbrukimas pakeičia žaviuosius subtilumus, o pasakojimas pasikartoja dažniau ir atsibosta, lyg pašildytieji barščiai.

Gana laisvai pastatytas pagal Nathaniel Benchley romaną "The Off — Islanders", filmas atsiveria su pretenzingu samprotavimu, kai sovietų povandeninis laivas užkliuvo už Massachusetts salos kranto, nes kapitonas (Theodore Bikel) norėjo iš arčiau pamatyti Ameriką. Pasakojimas pradeda gyvai rutuliotis, kai devynių jūrininkų dalinys, vadovaujamas leitenanto (Alan Arkin), siunčiamas į krantą surasti laivą, kuris nustumtų povandeninį laivą atgal į vandenį. Jie užkliūva prie vasarinio namuko, kurį išsinuomavo New Yorko rašytojas (Carl Reiner). Pasklinda gandai, kad rusai jau įvykdė paraištininkų invaziją salon. Žai-bo greitumu pasikeičia Cape Cod

nos, svečiams iš kitų kraštų nemokamai.

Mirė Popiežiškos mokslo akademijos prezidentas. Popiežius Paulius VI-sis, patyręs apie Poiežiškosios mokslo akademijos prezidento prof. prel. Jurgio Lemaitre mirtį birželio 19 d. Liuvene, telegrama Belgijos kar dinolui Suenens pareiškė savo gilią užuojautą, išskeldamas velionies moksline ir kunigiškąją veiklą. Prel. Jurgis Lemaitre gimė 1894 metais Charleroi Belgijoje ir kunigų įšventintas buvo 1923 metais. Aukštuosius mokslus studijavo Cambridge ir JAV. Pasaulinio garso pasiekė savo teorija apie nuolatinį pasaulio visatos plėtimąsi - ekspansiją ir savo studijomis apie reliatyvizmą. Profesoriaus laidas Liuveno un-te, paskelbė daug mokslinių veikalų ir straipsnių iš astrofizikos srities. 1960 metais popiežius Jonas XXIII paskyrė jį Popiežiškos mokslo akademijos prezidentu.

Kai ruošiamės grįžti namo iš Jaunimo kongreso ir Dainų šventės, neužmirškime užsukti į "Draugo" administraciją ir pasirinkti lietuviškų knygų.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Antanas Gustaitis, IR ATKRIDO JUODAS VARNAS. Humoristiniai eilėraščiai. Išleido Santara - Šviesa 1966 m. Leidinys kietai įrištas. Aplanką piešė Romas Viesulas. Knyga 126 psl., 8 X 6 inč. formato, tiražas 500 egz., kaina \$3.00.

Kun. dr. J. Bičiūnas, PIRMIJI JĖZUITAI VILNIUJE. Atspaudas iš "Tautos Praeities" II t. 2 kn. Atspaudas 32 psl., 9 1/2 X 6 1/2 inč. formato, išleistas Romoje 1965 m.

ANTONIANUM 1965 - 1966. Šv. Antano gimnazijos metinis leidinys. Sapudai paruošė Pranciškonų Šv. Antano gimnazijos mokiniai Kennebunkport, Maine. Gausiai iliustruotas 48 psl., didelio formato leidinys.

BENDRUOMENĖJE IR STOVYKLOJE. Tai jauniems žmonėms techniškių patarimų leidinėlis, Jaunimo metų progą paruoštas redakcinio būrelio, kuriam vadovavo A. Saulaitis, SJ. Leidinys didelio formato 64 psl., išleistas Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso komiteto.

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" BIULETENIS, 1966 m. birželio - liepos mėn., nr. 5 (105). Redaktorius Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago, Ill. 60652.

uždariusių gyventojų gyvenimas taip, kad jie net išdrįsta pakeisti "mėlynąjį įstatymą" ir atidaro barą sekmadienį.

Puikią vaidybą atskleidė Alan Arkin ūsoto ruso, vaizduojančio norvegą, rolėje. Jo vaidyba verta premijos, ta tikrai užginė nauja žvaigždė.

Matomai čia ir labiau žinomi talentai: Carl Reiner, Eva Marie Saint, Brian Keith, Jonathan Winters, Paul Ford, Ben Blue ir kiti.

Spalvotojo filmo fotografija techniškai puiki ir net "apgauja" žiūrovą, kai šiaurės Kalifornijos vaizdai taip parenkami, kad lengvai žiūrovui pristatomi kaip Cape Cod.

Filme nėra skambių vardų žvaigždžių (neskaitant Eva Marie Saint), nei jo pastatymas buvo brangus, bet jis yra geras filmas visos šeimos pramogai. Šitoks filmas drąsiai galėtų būti rodomas pačioje Rusijoje, nes amerikiečiai save atvaizdavo daug kvailėsniais už rusus. Gal keli posakiai tik nepareitų jų cenzūrą, nes jie tikriausiai tai paskaitytų "propaganda".

Visi "rusai" filme tarpusavyje kalba tik rusiškai (nors ir laužyta - daryta kalba).

Prie filmo pasisiekimo, ieškant naujumo komedijoje, prisidėjo teksto rašytojas William Rose. Taipgi gamintojas - režisierius Norman Jewison turėtų gauti kokį nors atžymėjimą už teksto įgyvendinimą ekrane ir puikių aktorių vaidmenų atlikimą.

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez. 3039 So. Halsted St., VI 2-1272. Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS 2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmadienį ir ketvirtį. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENGIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilko, nylo, taffetą, aksomą, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atidara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmadienį uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's alkštėje

"VIESPATIE, IŠKLAUSYK MANĘS"

Surengėavo KUN. K. MATULAITIS, MIC

Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-ja

Tai puiki maldaknygė visiems. Joje randasi visos litanijos: 11 novėnų; visų sakramentų alksinimai; palmės; pilnos rekolekcijos; visuose maldos evangelijos; tretininkų maldos susirinkimams ir absoliucijai; maldos apaštalytės maldos; Sv. Valandos maldos; 33 giesmės; Velykų ir Vėlinių apeigos; Kryžiaus keliai; Sopulingosios Motinos stotys ir daug kitų.

Si maldaknygę yra geriausias pirkinys Amerikoje. Užsakykite tuojau.

Maldaknygę "Viespatie, išklausk manęs" yra labai gražiai išleista; atspausdinta ant balčiausio ir geriausio popierio; tvirtai įrišta su puikiu savimu ar be; nemažos raidės; daug ryškių iliustracijų.

640 puslapių; 1/4 colio storumo

Kaina, paaukšta — \$3.50

Užsakykus su pinigais gausite:

4545 West 63rd Street "DRAUGAS" Chicago, Illinois 60629

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago Tel. Virginiai 7-7258-59

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutapysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmadienį ir ketvirtį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629 Tel. PK 6-8998

Mūsų erdvioje patalpose turime didžiausią pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS 2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmadienį ir ketvirtį. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

Taupykite

MES MOKAME **4 1/2** % ANT VISŲ SASKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632 Telef. CL 4-4470

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAK

Gowns by Martha PORTRAITS • CANDIDS 3213 South Morgan St. YA 7-5858

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETUS \$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS, TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atidara sekmadienį ketvirtadienį. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktadienį ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083 PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2 % Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimą sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRADIENIS ir PENKTDIENIS 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMDIENIS ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTADIENIS 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiadienį uždaryta

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

KONGRESINĖ
JAUNŲJŲ
DAILININKŲ
PARODA

(Atkelta iš 2 psl.)

Giedrės Žumbakienės (JAV) emaliai yra malonus parodoje dominuojančios tapybos paįvairinimas. "Erdvės ilgesys" — tai saulių architektūra, tai daiktų kosmoso skeveldra, tai nepažintos, nepasiekiamos kolonos viršūnė dienojančioje aušroje. "Saulėleidžio gaisre" keturiuos emalio kvadratus išlenktas mėlynasis spalvų kanjonas ir užgriebta jo bedugnės giluma.

O bendros išvados, parodą peržvelgus, būtų tokios. Jaunų žmonių paroda, tačiau drąsos joje ne per daugiausia. Žymi eksponatų dalis — jokia ypatingesnė naujiena ir jokia tobulybė. Parodai yra nuostolis, kai joje nerandame tokių mūsų dailininkų kaip Vytautas O. Virkau, Jurgis Račkus, Henrikas Blyskis ir kt. Argi jie save jau laikytų seniais? Pasigendame ir skulptoriaus V. Brazdžio. Jo dalyvavimas būtų puikiai reprezentavęs skulptūrą, kuri šį kartą buvo taip negausiai atstovaujama. Parodoje mažokai randame naujų, nematytų ir negirdėtų vardų. O būtų labai gera, kad juos organizatoriai būtų atradę ir parodon atkviėtę. Argi, sakysim, neįdomu būtų regėti švedijoje gyvenančio ir ten besireiškiančio mūsų dailininko Eugenijaus Mindaugo Budrio drobes?

Bet tai vis pageidavimai, atjungti nuo sunkios tokios parodos rengimo realybės. Visi siekiam idealo, tačiau žmogiško-

Muz. Darius Lapinskas ir operos "Lokys" pastatymo koordinatore Danguolė Bartkuvienė.

LOS ANGELES LIETUVIŲ
PARAPIJOS MONOGRAFIJA

(Atkelta iš 5 psl.)

kienės. Nuo 1955 iki dabar chorui pirmininkauja Algis Raulinaitis (išskyrus vienerių metų pertrauką). Chorvedžiais yra buvę minėta Br. Starkienė (su vargonininke Gražyte), Šlapelis, Ažuolaitis, Skridulis, Strolia ir Br. Budriūnas, kuris ir šiuo metu tebėra. Iš tikrųjų, choras yra didelė parapijos puošmena. Kasmet jis surengia prieš Velykas Dubois oratorijos "Septyni Kristaus žodžiai" pastatymą ir dalyvauja su savo programa įvairiose iškilmėse.

Monografijoje aprašyti visi žymieji parapijos įvykiai, parapijinės mokyklos pastatymas, minėjimai, sukaktys. Už nuopelnus parapijai klebonas Kučingis mis jėgomis. O joms gi ne viskas yra nugalima. Tad tenka pasidžiaugti ir tuo, ką kongresinėje jaunųjų dailininkų parodoje matome. O apie geresnio rezultato troškimą kalbame daugiau dėl to, kad pasitenkinimas ir besaikis gyrimas pasiektojo, jau būtų paties meno susindinimas, visai netinkas, aptariant jaunųjų pastangas.

Dainos ir balso
menas

(Atkelta iš 3 psl.)

"Dainavimo menas yra lengvai mokomas ir greitai išmokstamas, kai yra geras mokytojas ir gabus mokinys.

Dainavimas yra malonus prigimčiai ir naudingas žmogaus gerai sveikatai palaikyti. Jis sustiprina visas krūtinės dalis ir balso stygas.

Tai vienintelė priemonė nu-galėti kalbos netobulumus bei užsikirtimus. Geriausias būdas įgyti tobulai tarsenai ir tapti geru kalbėtoju.

Tai vienintelis kelias sužinoti, ar gamta ką apdovanojo geru balsu, ta reta dovana, ku-

Išvirstinė knygos išvaizda gana graži. Viršeliai drobės, kieti, aplenkti dailiu aplanku, papuoštu bažnyčios nutraukomis. Knyga bus įdomi pasiskaityti kiekvienam kaliforniečiui lietuviui. Taip pat ji bus labai vertingas šaltinis nušviesti Amerikos lietuvių parapijų istorijai.

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

Jurgis Gliuda, sv. KAZIMIERO PARAPIJA LOS ANGELES MIESTE. Istoriniai bruožai: 1941 — 1966. Brooklyn, New York, 1966.

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.
3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, ORO VESINTUVAI, SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.
Telef. — CA 5-7252

4 1/2 % **5 %**

current dividend on investment bonus

4 1/2 % DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS, UŽ 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2 % dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2 % už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632
Valandos: Pirmadi., Antradi., Penktadi. ir Šeštadi. 9 v. r. iki 4:30 v. p. p. Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. iki 8 v. v.

Tik per 10 dienų...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą paramą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

- Mergužėlė (01).**
- Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jėdai gėlėtos šilkinės suklelei medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė.
- Kaina \$65.00.**
- Bernužėlis (02).**
- Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 telyno kaklaraištis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus Itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu dėvimas megztukas.
- \$65.00.**
- Jungtinis Mergužėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik **\$120.00.**

Tebesiūnčiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 — 10 1/2 jėdų angl. viln. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jėdų nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suklelės už 45 dol.; ir M-13 vertingas augšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogo arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius išskyspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio maito išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą: B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421, Hackney Road
London, E. 2., Great Britain

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park Str., Sudbry, Ont., Canada.

Vilų pirkimo, nuomavimo taip pat ir dėl visų kitų reikalų Ispanijoje, praeime kreiptis į mūsų atstovą ten: Palanga Properties, Ltd., 24 Calle Monasterio de Poblet, Comarruga, Prov. de Tarragona, Espana.

rios iš tūkstančio nė vienas nebūna reikla garbinti Dievą ir turi, ir daugelis tą nuostabią dovaną praranda, norėdami, kad menas išreikštų prigimtį.

Nėra kito tokio instrumento, kuris galėtų būti prilyginamas prie žmogaus balso ir būtų taip gerai surūšiuotas ir sutvarkytas.

Juo geresnis balsas, juo labiau reikla garbinti Dievą ir Jam tarnauti. Todėl žmogaus balsas turi būti panaudotas šiam pagrindiniam tikslui: Omnis spiritus laudet Dominum.

Kadangi dainavimas yra toks geras dalykas, todėl visiems žmonėms linkiu išmokti dainuoti".

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 2
4330-34 South California Avenue
Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities

6945 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdercrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0333 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133 — 1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitvkite ir platinkite dienr. Draugą.

NEW HIGH RATE

4 1/2 %

Nuo 1966 liep. 1 d. District Savings mokes. 4 1/2 % i investuoto kapitalo sąs-tas. Tos sąs-tos turi būti atidaromos su \$100, taip pat papildomos ar išimami pinigai šimtinėmis.

Per annum on Investment Accounts

FREE GIFT

Dabar yra geriausias laikas taupyti... pradedant birž. 27, iki liep. 16 d., District Savings siūlo taupytojams šį labai gražų G. E. Sparkle elektrinį alarmo laikrodį. Atidarykit taupymo sąs-tą su \$200 ar daugiau, ar pridėkit tą sumą prie turimos sąskaitos, ir šis gražus laikrodis bus jums nemokama dovana. Tik viena dovana kiekvienai taupymo sąskaitai. Prašom nesiųsti pareikalavimų paštu.

"where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS
3430 South Halsted Chicago, Illinois 60608 523-2800
Assets over \$29,000,000.00 A. J. Aukers, President

Stovykliai ir Dvykliai

Redaguoja dr. S. ALIUNAS

Kas yra laimė

Amžių amžiais šitoki klausimą sprendė didžiausios pasaulio galvos, garsūs filosofai ir mintytojai, taip lyg: kaip ir paprasti žmogeliai, bet atsakymas, deja, kaip ir nerastas.

Teko surasti visą eilę atsakymų į klausimą "kas yra laimė?" Toronto dienraštis "Daily Star", kuriuos pateikia to dienraščio kolumnistas Gary Lautens. Anaipol, ne visus juos čia noriu pakartoti, tik tuos, kurie mums, lietuviams, galėtų būti tinkamiausi, ypač gyvenantiems S. Amerikos kontinente.

Esą, laimė yra išgirsti per radiją oro pranešimą, kad Miami vasarvietėse siaučia blogas oras, ypač tada, kada tu neturi pinigų į jas vykti.

Laimė yra tai, ką mažytis berniukas nešasi savo mažoj kišenėlėje.

Laimė yra tavo švogėris, turintis aukštą poziciją ir atsakingas pareigas ten, kur tu norėtum gauti darbą.

Laimė yra (ypač amerikoms) stovinčios svarstyklės vonios kambaryje ir rodančios svorį (mažiausia) penkiais svarais mažesni, negu jis iš tikrųjų yra.

Laimė yra atradimas, jog jūšų "boso" žmona — yra kvankterėjusi.

Laimė yra užimta telefono linija, kada jūs, žmonos įsakytas, skambinate uošvei, kad atvyktų pas jus popiečio praleisti.

Laimė yra patirti, kai senstelėjęs bernas, buvęs jūsų žmonos simpatija, staiga pradeda plikėti.

Laimė yra turėti namą šalia tokio kaimyno, kuris turi sniego pučiamąją (snow - blower) mašiną (žinoma, tai kalbama apie žiemos metą).

Laimė yra turėti sūnų, kuris dar per jaunas skolinis šeimos automobilį.

Laimė esanti "pizza pie", kurį sekmadienio ryte gali tau atnešti į lovą, taip pat — sausas laikraštis, atneštas iš lauko, buvęs nublokštas išnešiotojų į verandą, ir automobilis, kurį galima užvesti šalčių metu.

Laimė yra vestuvinis kostiumas, kuris po dešimties metų dar tau tinka, ypač žemiau juosmenio per esančius klubus.

Laimė yra kompiuteris, daras klaidas, žinoma, tavo naudai.

Laimė yra valgymas sausainių lovoj, matant, kad jų trupiniai krinta tavo žmonos pusėn.

Laimė yra nutraukimas mažamečio sūnaus guminių batų, kai randama juose vandens dar tik žiemai kulnės kauliukų.

Laimė yra paskutinis pyrago gabalas, ypač jei jis tavo žmonos keptas ir, galima, nelabai vykęs.

Jeigu aš apkarčiau gyvatvorę, kodėl aš negalėčiau tavęs apkirpti, jei nepatenkinta grožio salono darbu.

Laimė esanti paskaityti tokį laikraštį, kuriame mirgėte nemirga žinios apie g.mimų kontrolę, paauglių moralę, priešvaidybinius sekso klausimus ir kt. panašios srities reikalus.

Laimė yra \$126 kainos suknelė, kuri netinka jūsų žmonos išmieroms.

Laimė yra gavimas čekio, nors nedidelio, už permokėtus jūsų "income - tax".

Laimė yra elektros srovės nutūkimas pas dantistą.

Na, ir pagaliau, laimė esanti, anot Lautens, būti tokiu žmogum, kuriam už rašymą šitokių patarimų ir nurodymų, vis dėlto kas nors apmokės.

Vertė Pr. Alš.

— Aš kovoju už tiesą, — sako vienas.

— Ir aš kovoju už tiesą, — atsako antras.

— Taigi, vargšė netiesa, nėra kas už ją kovoja.

TETULĖS PATARIMAI SŪNENUI, VYKSTANČIAM Į JAUNIMO KONGRESĄ

Daug kas gadina akis pasauly, daugiau kas skiriasi, ne susivienija.

Nė nepažvelki į kokią saulę, Gulinčią saulę "Miss Lithuania".

Jeigu į šokus kokius pakliūsi, Saugok, sūneli, savo sveikatą, Nes yra toksai šokis watusi, Kur žmogų baisiai purto ir krato.

Meška su lokiu abudu tokiu, Nesvarbu Darius ką bestatytų, Jos mėgsta medų — žiūrėk po šokių.

Kokia lokytė kad nelaižytų.

Visur, sūneli, pavojai tyko, Žiūrėk, ką duoda pasirašyti, Nes juk grožiai, kad jau atvyko Čia iš Sydnejaus Jūra Reisgytė.

Dr. S. Aliūnas

Politika ir pokalbiai

Br. Raila "Dirvoje" paaiškino, kad publika, taip sakant, nelabai benori vidaus politikos sunkumais beužsiminėti ir štai kas ji ištiko, kai jis tai užmiršo:

"Dar neseniai mačiau iškalingiausią realizmo demonstraciją. Po kažkurio gražaus parengimo laureatų garbei susėdom keliose Tautinių Namų svetainėje su damomis pasiūkėti, juoda kava gaivinant jausmus ir protą palaistant prancūzišku gintaru. Ūpui pakilus, užvirtau ant Vliko ir laisvinimo politikos, ir dialogai netrukus išvirtu monologu. Po valandos žiūri — prie stalo aš jau tik vienas besėdintis."

VEIDAI IR VARDAI

Kaune prieš kiek laiko turėjęs progos apsilankyti lietuvis iš Vakarų atpasakioja pasikalbėjimą Laisvės Alėjoj:

— Kodėl sugrąžinot šiai gatvei buržuazinių laikų vardą?

— Todėl kad buvo įsakyta nebevadinti gatvių gyvųjų vardais.

— Žmogus, kuris gyvena stikliniame name, turi rengtis rūsyje.

Manome, kad yra truputį kitaip

Nepretenduoju į mokslininkus ir juo labiau nenorime nukonkuruoti Lietuvių Enciklopedijos bei "Dirvos" redaktorių, tačiau juk suabejoti jais, manome, joks nusikaltimas.

"Dirva" birželio 22 d. numeryje išspausdino reportažą iš Lenkijos, kuris baigiamas šiom, anot laikraščio, paties autoriaus sukurto eilutėmis:

Niekur neišėisi tu iš laukų šitų, Kur dangus toks melsvas kaip linų žiedai,

Nors svetur ir auksu gatvės grįstos būtų —

Be tėvynės dūmų reikės mums sudžiūt.

Mums gi atrodo, kad tai tik truputį pagerintas K. Inčičios eilėraštis, skambas taip:

Niekur neišėisi, niekur iš laukų tų,

Kur dangus toks melsvas, kaip melsvi linai,

Nors svetur ir auksu grįsti miestai būtų,

Be tėvynės dūmų trokšti tu tenai.

Na, bet kas čia supaisys, kas kur koks autorius ir koks žanras, jei Lietuvių Enciklopedijos 34 tome apie Werfelį rašoma, jog jis sukūręs tarp prozos kūrinį ir "Spiegelmensch". Mūsų žiniomis tai ne proza, bet eilėmis rašytas scenos veikalas, bet gal šiais laikais tai ir kitaip atrodo, nes veikalas rašytas prieš 45 metus.

Gi Lietuvių Enciklopedijos 27 tome apie Sienkevičių parašyta, kad šis sukūręs romaną "Faraon", gi mūsų kvailiom galvom atrodo, kad to romano autorius yra Boleslovas Prūsas. Bet kas čia šiais laikais žino, gal ten komunistinėj santvarkoj bolševikai iš vieno atėmė, kitam pridėjo. Gaila, kad išreiškiame abejojimą, tikėdamies už tokias

abėjones neužsitraukti niekieno rūstybės, nes žadame jų pasiskelbti ir daugiau.

P. K.

Ištraukos iš Pasaulio lietuvių jaunimo stovyklos laikraščio

— Paulius Žygas prašo atsilankusių svečių jam įteikti sąrašą jų kraštuose vartojamų švarių lietuviškų keiksmazodžių.

— Užuojauta iš Italijos atvykusi: Gaila, bet vynu su kiekvienu valgiu negalime duoti.

— Jūra Gailiūsyte padeda atvykusiems iš kitų kraštų. Jos vardas — Jūra taip dažnai kartojamas, kad Jonas Šoliūnas susirgo jūros liga.

GERA NUOMONĖ

— Tu, Petriuk, parašei rašomąjį labai gerai, bet jis toks pat, kaip ir Jonuko. Ką aš apie tai turiu galvoti?

— Kad Jonuko darbas taip pat labai geras, — atsako mokiniams.

— Mokslas reiškia, kad išmoksti taisyklės, o patyrimas reiškia, kad išmoksti, kaip jas apeiti.

Direktorius ir šuo

Atsitarė durys ir į sekretoriatą įėjo direktorius. Drauge su juo smagiai vizgindamas uodegą, įbėgo šuo. Ne per didelis ir ne per mažas, neaiškus plauku, nes veiklas rašytas prieš 45 metus.

— Ak, koks gražus šunytis! — šūktelėjo sekretorė, išbėgusi iš už stalo. — Duok letenikę, šunytis. Kuo tu vardu, pasakyk tetai!

Netaręs nė žodžio, šuo atsigrįžo į ją uodega.

Antroji pakalbo mašininkė.

— Eikš čia, mažyti, eikš greičiau! Ar mėgsti kumpį? — klausė ji šunį, išvyniodama pusryčių paketuką. — Suvalgyk, aš tau dar duosiu.

Šuo apuostė pusryčius ir pradėjo ēsti.

— Koks meilus šunytis, kaip jis ēda, a! — negalėjo atsidžiaugti sekretoriato vedėjas.

— Protingas, tuoj iš akių matyti. Inteligentiškas šuo.

Šiuo momentu į kambarį įlėkė referentas. Pamatęs direktorių, jis jam giliai nusilenkė, tačiau netyčia užmynė šuniui ant letenos. Šuo suėpė, ir visi kaip vienas puolė referentą:

— Ką jūs darote?

— Ar nematot, juk šuo valgo!

— Išgąsdino vargšėlį!

— Laimė, draugas direktoriau, šunytis nieko neatsitiko...

— Įsisteikiama tarė vedėjas.

Referentas išbalo kaip drobė ir puolė ant kelių.

— Ciu, ciu, ciu! — sučiulbėjo jisai, kreipdamasis į nustebusį šunį. — Dėdė tavęs nepastebėjo. Juk tu nepyksti, tiesa?

Direktorius tylėdamas žiūrėjo į šią sceną.

— Kieno tai šuo? — paklausė jisai ir dingso savo kabinete.

— "Naujienos"

PAGRISTAS RUPESTIS

"Nesutvarkome ant žemės, o jau lėkti į mėnulį rengiamės. Nė nepagalvojam, kas ten gydys susirgusį žmogų?"

"Naujienos"

ZUVIS KUBOJE

Kuboj žmogus pagauna žuvį gretimaj upėj ir duoda žmonai:

— Iškepk su alyva!

— Nėra alyvos.

— Tai su sviestu.

— Iš kur gausi sviesto?

— Tai ant karštų anglių.

— Neturim anglių.

Žmogus trenkė žuvį į upę. Tai iškišo galvą ir sušuko:

— Tegyvuoja Fidel Castro!

— Nieko, tėti, blogo neatsitiko, smūgis buvo toks geras, kad kamuoliukas įlėkė per langą.

— Ačiū, kunigėli, tai gerą pamokslą apie nuodėmes išdorojė, ta-tiko mano kaimynei Elenai, gerai jai biurybei.

TRUMPINA IR ILGINA

Moterys laikas nuo laiko peržiūri savo sukneles ir vis patrupina, taipgi pirkdamos žiūrė, kad būtų kuo trumpesnės, bet apsilvokusios, vaikščiodamos ar sėdėdamos visą laiką tempia jas žemyn.

OPTIMISTAS

Optimistas iš dešimto aukšto iškrito, Ties kiekvieno naujo aukšto langais Jo balsas džiaugsmingai vis plito:

— Kol kas dar gyvas laikas.

— Patarimas moterims. Lengviausias būdas išrodyti jauna — draugauti su senėmis.

— Skaudžiausia, kai gyvenime ereliui tenka eiti vištos pareigas.

TIESA IR POLITIKA

— Kap tamsta į jį galėjai šauti, jei jis šaukė, kad jis nėra ožys? — klausia kaltinamąjį prokuroras.

— O, aš maniau, kad jis meluoja, — atsakė kaltinamasis.

— Tobulas vyras yra toks, už kurio galėjo ištėkėti tavo žmona.

PASIRINKIMAS

Karčiamejė sėdės pilietis sakosi:

— Va, žadėjau žmonai grįžti 10 val., o jau dvylikta. Ką aš jai grįžęs galėsiu pasakyti!

— Nieko, — atsakė bendrageris, — galėsi tik klausyti.

TĖVAI IR VAIKAI

Maža mergaitė essay apie tėvus rašo: "Visa bėda su tėvais yra, jog mes per senus juos gaudam, kad galėtume pakeisti jų įpročius".

Autobiografija

Vienas rašytojas parašė savo autobiografiją, kuri susilaukė tokio pasisekimo, kad nutarė rašyti dar vieną savo autobiografiją.

Gėlės malonus daiktas, bet gaila, kad jas reikia prakaitu palaistyti.

Moteris, išėjusi pasivaikščioti su savo vyrų vidurnaktįje, staiga nušoka nuo šaligatvio ir surinka: "Bėk, brangusis ko greičiausiai pirkti automobilio, ką tik radau vietą mašinai pastatyti".

Nesuprantu, kaip seniau žmonės žinojo, kaip atrodo galvos skaudėjimas, kai nebuvo televizijų, reklamuojančių vaistus, — nusistebėjo mažametis berniukas.

Prakalbų pagerinimo kurtelė

— Yra žmonių, sugebančių verkėti prie kapo, kuriame dar niekas nepalaidotas.

— Vyras, kuris daro, ką jis nori, yra viengungis.

— Pakol pradėsi skaičiuoti kito griekus, suskaičiuok ligi dešimt, ligi dešimt savo griekų.

— Keisčiausias žemėje dalykas yra tas, kad tavo vienmetis visuomet tau atrodo už tave senesnis.

— Katinas yra šventasis tol, kol arti nėra pelės.

— Sakoma, jog pragaras yra išgrįstas geromis intencijomis, tik nieko negalima ten nusiųsti to patikrinti, nes ten ne Vasario 16 gimnazija.

— Pseudopatriotas yra toks asmuo, kuris eina į minėjimą tik tada, kai nelyja.

— Gerumas — tai mylėjimas žmonių labiau, negu jie to yra verti.

— Vedybose dažniausia prasideda negerumai tada, kada vyras yra taip užimtas druskos uždirbimu, kad pamiršta cukrų.

— Moteris, įsigijusi naują suknelę, nenurimsta, ligi pasirodys su ja vyrui, kurį labiausiai myli, ir moteriai, kurios labiausiai neapkenčia.

— Kad būtum danguje pusvalandžiu pirma, negu velnias žinos, kad tu miręs.

— Skirtumas tarp medžių ir moterų yra toks, kad medžiai apsinuogina rudenį, o moterys pavasarį.

— Yra svarbesnių dalykų už pinigų, bet reikia turėti daug pinigų, kad juos nupirktum. — Prosper Merimee.

— Kiškis bėga šalin nuo visų ne dėl bailumo, o tik prisimindamas lietuvišką patarlę — "Duok durniui kelią".

KAILIO DREBĖJIMO VALSTYBĖ

Valio, gyvenimas naujas! Pražydo pelningas genocido.

Džiugauja padugnė, pažinę savo vertę, kad kiekvieną žmogų gali pardoti ir pragerti. Gerbuvė visokia, atsakomybė nė jokia.

Vergai nužmoginti, apglumę, vieni kitus į nuosimtį liaudies priešų stumia, net tėvai bijo savo vaiko, visi visus šnipais žudikų laiko.

Ir kur tik komunistų valdžia rados, ten siaubas, kraujas, ašaros, badas, baimė lyg ledas sukausto visą raudonąją sferą, visą kacetiškąją S. S. S. R-ą.

Baimė sovietų galybės, baimė sovietų silpnybės, baimė sovietų viltis ir pražūtis, baimė ir genocido priežastis.

